

PROIECT DE MANAGEMENT

2026- 2029

MUZEUL JUDEȚEAN DE ISTORIE ȘI ARTĂ ZALĂU

CUPRINS

A. Analiza socioculturală a mediului în care își desfășoară activitatea instituția și propuneri privind evoluția acesteia în sistemul instituțional existent.....	5
1. Instituții, organizații, grupuri informale (analiza factorilor interesați) care se adresează aceleiași comunități.....	5
2. Analiza SWOT (analiza mediului intern și extern, puncte tari, puncte slabe, oportunități, amenințări).....	7
3. Analiza imaginii existente a instituției și propuneri pentru îmbunătățirea acesteia.....	9
4. Propuneri pentru cunoașterea categoriilor de beneficiari (studii de consum, cercetări, alte surse de informare.....	14
5. Grupurile - țintă ale activităților instituției pe termen scurt/mediu.....	15
6. Profilul beneficiarului actual.....	18
B. Analiza activității instituției și propuneri privind îmbunătățirea acesteia.....	20
1. Analiza programelor și proiectelor instituției	20
2. Concluzii:.....	26
2.1.Reformularea mesajului după caz.....	27
2.2. Descrierea principalelor direcții pentru îndeplinirea misiunii.....	27
C. Analiza organizării instituției și propuneri de restructurare și/sau de reorganizare, după caz.....	29
1.Analiza reglementărilor interne ale instituției și a actelor normative incidente.....	29
2. Propuneri privind modificarea reglementărilor interne.....	30
3.Analiza capacității instituționale din punctul de vedere al resursei umane și/sau externalizate.....	31
4.Analiza capacității instituționale din punct de vedere al spațiilor și patrimoniului instituției, propuneri de îmbunătățire.....	32
5. Viziunea proprie asupra utilizării instituției delegării, ca modalitate legală de asigurare a continuității procesului managerial	34

D. Analiza situației economico - financiare a instituției.....	34
1. Analiza datelor de buget din caietul de obiective, după caz, completate cu informații solicitate/obținute de la instituție.....	34
1.1. Bugetul de venituri (subvenții,/alocații, surse atrase/venituri proprii).....	35
1.2. Bugetul de cheltuieli (personal; bunuri și servicii din care: cheltuieli de întreținere, colaboratori, cheltuieli de capital).....	35
2. Analiza comparativă a cheltuielilor (estimate și, după caz, realizate) în perioada/periodele indicată/indicate în caietul de obiective, după caz, completate cu informații solicitate/obținute de la instituție.....	35
3. Soluții și propuneri privind gradul de acoperire din surse atrase/venituri proprii a cheltuielilor instituției:.....	36
3.1. Analiza veniturilor proprii realizate din activitatea de bază, specifică instituției, pe categorii de produse/servicii precum și pe categorii de bilete/tarife practicate.....	36
3.2. Analiza veniturilor proprii realizate din alte activități ale instituției.....	36
3.3. Analiza veniturilor realizate din prestări de servicii culturale în cadrul parteneriatelor cu alte autorități publice locale.....	37
4. Soluții și propuneri privind gradul de creștere a surselor atrase/veniturilor proprii în totalul veniturilor:	
4.1. Analiza ponderii cheltuielilor de personal din totalul cheltuielilor.....	37
4.2. Analiza ponderii cheltuielilor de capital din bugetul total.....	38
4.3. Analiza gradului de acoperire a cheltuielilor cu salariile din subvenție/alocație.....	38
4.4. Ponderea cheltuielilor efectuate în cadrul raporturilor contractuale, altele decât contractele individuale de muncă (drepturi de autor, drepturi conexe, contracte și convenții civile).....	38
4.5. Cheltuieli pe beneficiar, din care	
a) din subvenție.....	38
b) din venituri proprii.....	38
E. Strategia programele și planul de acțiune pentru îndeplinirea misiunii specifice a instituției, conform sarcinilor formulate de autoritate.....	39
Propuneri pentru întreaga perioadă de management	
1. Viziune.....	39
2. Misiune.....	39
3. Obiective (generale și specifice).....	40

4. Strategia culturală pentru întreaga perioadă de management.....	41
5. Strategia și planul de marketing.....	44
6. Programe propuse pentru întreaga perioadă de management.....	46
7. Proiecte din cadrul programelor.....	51
8. Alte evenimente, activități specifice instituției, planificate pentru perioada de management.....	57

F. Previzionarea evoluției economico - financiare a instituției publice de cultură, cu o estimare a resurselor financiare ce ar trebui alocate de către autoritate, precum și a veniturilor instituției ce pot fi atrase din alte surse.....

1. Proiectul de buget de venituri și cheltuieli pe perioada managementului.....	57
2. Numărul estimat al beneficiarilor pentru perioada managementului.....	58
2.1. La sediu.....	58
2.2. În afara sediului.....	58
3. Programul minimal estimat pentru perioada de management aprobată.....	58

ANEXE

Secvențe din proiectul de amenajare a sălilor de expoziții temporare și a celor educaționale din cadrul Galeriei de Artă *Ioan Sima*

A. Analiza socioculturală a mediului în care își desfășoară activitatea instituția și propuneri privind evoluția acesteia în sistemul instituțional existent:

1. Instituții, organizații, grupuri informale (analiza factorilor interesați) care se adresează aceleiași comunități:

În peisajul culturii instituționalizate la nivelul județului nu au apărut actori noi, în perioada recentă, cu activitate relevantă în domeniul cultural. În consecință, referirile noastre vizează aceleași instituții pe care le-am avut în vedere și în proiectele manageriale precedente, cu punctarea câtorva din proiectele și specificitățile activității desfășurate de acestea. Astfel, una dintre instituțiile cu rol activ în peisajul cultural județean este **Centrul de Cultură și Artă Sălaj**, ce a rezultat în urma comasării, prin **Hotărârea Consiliului Județean Sălaj nr.75 din 28 iunie 2010**, a trei instituții: CCVTCP Sălaj, Școala Populară de Arte și Meserii, respectiv Ansamblul Folcloric Meseșul. Noua instituție a preluat atribuțiile stipulate prin **Legea nr.292 din 27 iunie 2003 privind organizarea și funcționarea așezămintelor culturale**, având misiunea de a iniția programe și proiecte de educație permanentă prin care să asigure o largă ofertă culturală, să conserve și să valorifice valorile morale și artistice ale comunității locale și ale patrimoniului național, de a organiza și desfășura activități culturale artistice, urmărind prin aceste activități dezvoltarea socio-culturală și economică a județului. Centrată în special pe organizarea evenimentelor destinate publicului larg, dar și pe o activitate editorială intensă, reușind să mențină longevitatea revistei *Caiete Silvane*, instituția a derulat și o serie de programe și proiecte, unele dintre ele bucurându-se de continuitate și creștere semnificativă. În seria acestora, ponderea majoritară o ocupă festivalurile și activitățile centrate pe potențialul etnografic al zonei, fără însă a exista o limitare doar la componenta de folclor. Astfel, unul dintre proiectele longevive, care a dobândit și o componentă internațională, este Festivalul "Primăvara poeziei", aflat anul acesta la a 24 ediție. Un aspect semnificativ al proiectului este faptul că valorizează și dimensiunea multietnică a zonei, festivalul promovând cultura și literatura maghiară. Acoperind o sferă largă a formelor de exprimare artistică, instituția organizează de câțiva ani Tabăra de fotografie "Sălaj – Frumusețe. Tradiție. Poveste", cu participare internațională, proiect menit să valorizeze și să promoveze potențialul turistic, dar și peisajul cultural al județului. De asemenea, situat în zona creației plastice, Simpozionul Internațional "Arta în grădină", aflat la ediția cu numărul XIV, este un proiect complex, ce reunește artiști și specialiști din domeniul

istoriei artelor într-un dialog fertil și stimulativ pentru actul creator. În concluzie, instituția se adresează unor segmente largi de public prin diversitatea activităților organizate, de la festivaluri devenite deja de tradiție, precum *Mându cântec sălăjean*, la cenacluri literare derulate în diferite locații, la proiecte de artă teatrală, la concerte de jazz, proiecții de film, târguri cu profil diferit, lansări de carte, etc.

În peisajul cultural local se remarcă Biblioteca Județeană „Ioniță Scipione Bădescu”, care, dincolo de activitățile specifice stipulate prin legea de funcționare, derulează o serie de acțiuni culturale cu o largă acoperire la nivelul adresabilității, precum și cu o diversitate semnificativă a obiectivelor vizate. În scopul atragerii tinerilor de la cele mai fragede vârste către lectură, instituția organizează periodic o serie de ateliere interactive cu profil diferit, bazându-se pe parteneriatele cu instituțiile școlare din județ. Proiecte precum **CodeKids Smart RoboKids**, ”HUB – Habitate Utile în Bibliotecile din județul Sălaj”, sunt menite să stimuleze interesul și creativitatea tinerilor, dar și să dezvolte competențe digitale atât de necesare în societatea contemporană. În egală măsură, instituția este una ce mizează pe dezideratul incluziunii, derulând o serie de proiecte adresate persoanelor cu dizabilități, celor provenite din grupuri defavorizate, dar și parteneriate menite să asigure diversificarea ofertelor de programe cultural-instructive și de relaxare pentru persoanele vârstnice.

La nivelul orașului Zalău își desfășoară activitatea Casa Municipală de Cultură, cu subordonare la municipalitate, având un profil centrat pe găzduirea de evenimente artistice, dar și pe valorificarea scenică a folclorului, prin Ansamblul *Porolissum*. Instituția gestionează și *Sala Transilvania*, unde se organizează evenimente cu profil diferit, de la spectacole de teatru, la întâlniri cu comunitatea locală ce abordează diferite problematice, respectiv la diverse producții școlare.

Casa de Cultură a Sindicatelor este un spațiu destinat preponderent evenimentelor de tipul spectacolelor și concertelor, în ultimii ani însă fiind prezentă în peisajul cultural local și prin alte genuri de activități realizate prin parteneriate cu instituțiile de profil (expoziții, dezbateri, prelegeri științifice, proiecte educaționale, etc).

Din zona sectorului cultural independent se remarcă, printr-o creștere semnificativă a prezenței în peisajul cultural local, Asociația *Pro Teatru*, cu o activitate ce răspunde, în principal, uneia dintre nevoile comunității neacoperite de segmentul instituționalizat prin existența unei instituții de teatru. În ultima perioadă Asociația a dezvoltat conceptul activităților de vară, mizând pe o accesibilitate și participare mai largă sub dezideratul *Arta cucerește orașul*. Astfel, reușind să stabilească o serie de parteneriate cu instituții culturale locale, durata, complexitatea și amploarea festivalului a crescut, oferind sălăjenilor timp de 2

luni posibilitatea de a participa și a se implica în diferite activități culturale, de la spectacole stradale, la ateliere interactive, programe de prelegeri științifice și dezbateri, la concerte și, evident, producții teatrale.

2. Analiza SWOT (analiza mediului intern și extern, puncte tari, puncte slabe, oportunități, amenințări)

Puncte tari:

Puncte tari:

- ✓ Poziționarea centrală a instituției, într-o clădire monument cu reprezentativitate pentru istoria locală;
- ✓ Singurul muzeu județean cu reprezentativitate la nivelul expunerii și comunicării patrimoniului cultural de interes local, regional și național;
- ✓ Existența unui muzeu modern, realizat după cele mai inovatoare soluții muzeotehnice, cu un grad de accesibilitate și atractivitate ridicat;
- ✓ Existența unei săli de expoziții temporare bazată pe tehnologii de realitate virtuală și realitate augmentată care își diversifică permanent conținuturile și care asigură multiple funcționalități, în principal educaționale;
- ✓ Existența dotărilor tehnice pentru realizarea optimă a activităților prezentate în social-media;
- ✓ Amenajarea zonei pietonale în proximitatea muzeului, spațiu devenit oportun pentru organizarea evenimentelor culturale ale instituției;
- ✓ Existența unui personal bine pregătit, cu rezultate notabile în activitățile de cercetare științifică, respectiv în cea de evidență, clasare, valorificare și promovare a patrimoniului muzeal;
- ✓ Derularea programelor multianuale de cercetare științifică și publicarea constantă a rezultatelor în revista muzeului, în volume și publicații de prestigiu;
- ✓ Dezvoltarea de noi parteneriate cu instituții de profil și, respectiv, universități de prestigiu din țară;
- ✓ Implicarea în probleme / dezbateri de actualitate privind nevoi ale comunității, cu privire specială a celor din zona culturală;
- ✓ Derularea, în social media, a unor proiecte de prezentare a rezultatelor cercetărilor științifice publicului nespecialist;

- ✓ Deținerea unui patrimoniu cu reprezentativitate regională și cu un profil diversificat;
- ✓ Deținerea informațiilor riguros documentate cu privire la patrimoniul cultural al zonei;
- ✓ Dezvoltarea constantă a ofertei educaționale, adaptabilitate în reconceptualizarea activităților;

Puncte slabe:

- ↓ Spațiu insuficient și neechipat corespunzător pentru derularea unor evenimente cu public (sală de conferințe);
- ↓ Spațiu insuficient pentru depozitarea bunurilor culturale, mai ales în condițiile creșterii colecțiilor de arheologie urmare a proiectelor de cercetare și salvare a patrimoniului;
- ↓ Inexistența serviciilor conexe (cafetărie, spații de socializare)

Oportunități:

- ✓ Repunerea în circuitul public a Galeriei de Artă "Ioan Sima" și a expoziției de bază realizată după noile tendințe în domeniul muzeologiei;
- ✓ Derularea și finalizarea proiectului de amenajare a spațiilor destinate expozițiilor temporare;
- ✓ Derularea și finalizarea proiectului de amenajare a sălilor de educație muzeală și dotarea cu echipamente adecvate profilului beneficiarilor;
- ✓ Dezvoltarea parteneriatelor cu instituțiile școlare și buna colaborare cu Inspectoratul Școlar al județului Sălaj;
- ✓ Parteneriate și relații bune de colaborare cu instituții de profil similar din țară;
- ✓ Posibilitatea colaborărilor interdisciplinare atât intrainstituțional, cât și cu mediul, academic, societatea civilă, actori culturali din diferite zone ale țării;
- ✓ Ofertarea unor expoziții racordate la profilul diferit al publicului țintă cu tematici ce acoperă preocupări de la vârsta preșcolară, până la cea a senioriatului;
- ✓ Dezvoltarea componentei de digitalizare a patrimoniului și, implicit, posibilitatea realizării unor modalități atractive de comunicare a acestuia;
- ✓ Reconceptualizarea programului expozițional după finalizarea amenajării spațiilor destinate expozițiilor temporare.

Amenințări

- ↓ Birocratizarea excesivă a procedurilor de achiziții, ce generează termene prelungite în realizarea diverselor nevoi instituționale;
- ↓ Insuficiența personalului suport, implicat în derularea procedurilor de achiziție și a proiectelor ce vizează infrastructura muzeală;
- ↓ Lipsa de eficiență și nerespectarea termenelor de către actorii privați angrenați în prestarea diverselor lucrări și servicii, care întârzie realizarea obiectivelor asumate la nivelul managementului;
- ↓ Instabilitatea social-politică și economică generată de crize majore prezente la nivel internațional;
- ↓ Alocare bugetară insuficientă și apariția unor restricții legislative cu impact asupra finanțării activităților instituționale;
- ↓ Slaba dezvoltare a turismului în județ, inexistența unor oferte/pachete turistice în cadrul cărora muzeul și patrimoniul cultural al zonei să poată fi valorificate;
- ↓ Absența unor prevederi legislative clare privind situațiile problematice întâlnite în activitățile de evidență, gestiunea, clasare și protejare a patrimoniului muzeal (lipsuri, dispariții, distrugerii, pierderi, etc);
- ↓ Diminuări salariale drastice, grefate pe fondul unei salarizări și așa aflată la limita de jos a sistemului public;
- ↓ Cadru legislativ neclar, nestimulativ în domeniul salarizării, discriminări salariale în raport cu alte categorii profesionale din aceeași familie ocupațională;
- ↓ Migrarea angajaților tineri către alte domenii de activitate mai bine salarizate;
- ↓ Deprofesionalizarea resursei umane pe fondul inatractivității domeniului.

3. Analiza imaginii existente a instituției și propuneri pentru îmbunătățirea acesteia:

3.1. Analiza imaginii existente a instituției:

Premisele care au stat la baza vizibilizării instituției în perioada 2023-2025 se regăsesc în câteva direcții ce au fost imprimate programelor și proiectelor derulate. Într-o detaliere sintetică acestea au vizat:

- Diversificarea spațiilor de derulare/întâlnire cu publicul interesat, fie prin preluarea în administrare a unor spații noi, cu un capital simbolic semnificativ (Casa memorială "Iuliu

Maniu”), fie prin abordarea unor locații de maximă accesibilitate și cu o frecvență sporită a prezenței potențialului nostru public (mall, zonă pietonală);

- Structurarea activităților și prin corelarea cu evenimentele semnificative de la nivel național sau local, ceea ce s-a reflectat într-o corență sporită a programelor culturale, dar și a celor de cercetare științifică aferente;

- Intensificarea programelor educaționale, atât prin creșterea numărului de activități cât și prin încercarea de a găsi cele mai creative și interactive modalități de lucru cu segmentul de public școlar.

- Dezvoltarea infrastructurii și a competențelor privind digitalizarea, prin continuarea programelor de scanare și modelare 3D a bunurilor culturale, respectiv organizarea de expoziții cu acestea pe site-ul muzeului sau itinerarea prin intermediul echipamentelor VR.

Comunicarea și promovarea prin intermediul rețelelor de socializare ale muzeului în perioada ultimilor 3 ani a însemnat:

Anul 2023:

- 35 de comunicate de presă;
- 406 postări pe pagina de Facebook a muzeului (cu un impact organic de 737.571, impact platit 15.753);
- 170 postări pe pagina de Instagram a muzeului
- 78 de articole pe site-ul muzeului
- 307 apariții în mass media locală, regional și națională (presă scrisă, TV, site-uri de știri)
- Actualizarea site-ului muzeului: www.muzeuzalau.ro

Anul 2024:

- 30 de comunicate de presă;
- 349 postări pe pagina de Facebook a muzeului
- 177 postări pe pagina de Instagram a muzeului
- 69 de articole pe site-ul muzeului
- 271 apariții în mass media locală, regională și națională (presă scrisă, TV, site-uri de știri)
- Actualizarea site-ului muzeului: www.muzeuzalau.ro

Anul 2025:

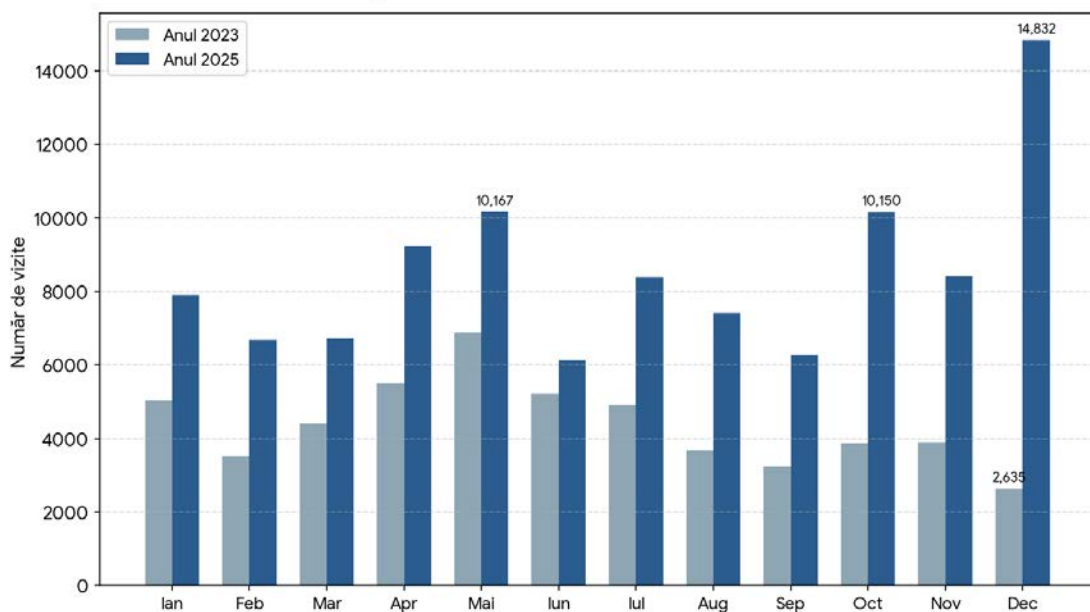
- 34 de comunicate de presă;
- 336 postări pe pagina de Facebook a muzeului

- 27 de evenimente create pe FB;
- 231 postări pe pagina de Instagram a muzeului
- 7 postări pe canalul de YouTube
- 176 apariții în mass media locală, regională și națională (presă scrisă, TV, site-uri de știri)

În toată perioada menționată au fost realizate instrumente de publicitate (postere, panouri informative, afișe, fleyere, banner, mash-uri, roll-up) și au fost derulate campanii de publicitate în mass-media audio și video locală.

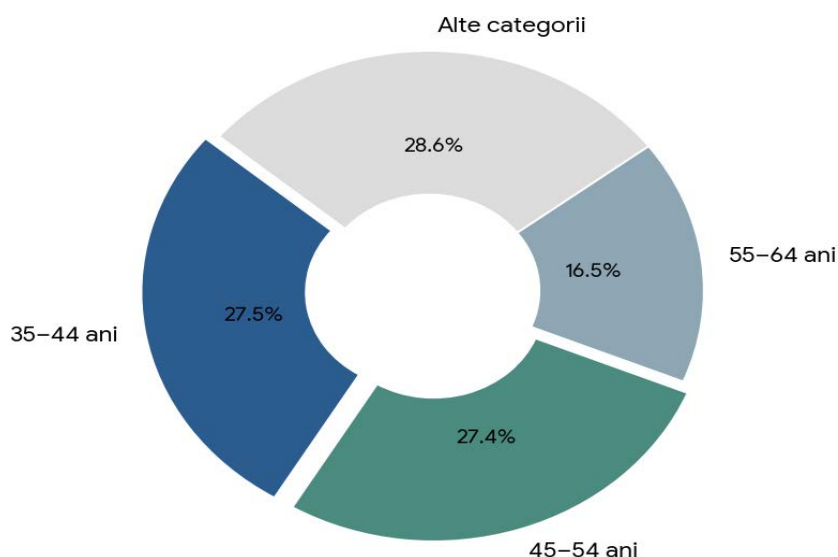
Analiza paginii de web a muzeului arată, dintr-o perspectivă comparativă, având ca reper primul an și ultimul an al mandatului anterior (2023 respectiv 2025) o creștere spectaculoasă a audienței în ultimul an ilustrată de dublarea numărului total de vizite, ceea ce indică o vizibilitate online net superioară și un interes mult mai pregnant din partea publicului. În egală măsură, numărul de vizitatori unici înregistrează o creștere cu 74% față de anul 2023, iar numărul total de pagini accesate a crescut cu aproximativ 40%, ceea ce indică o relevanță mai mare a conținuturilor, dar, corelând cu ceilalți indicatori, și o navigare mai eficientă. Nu este de neglijat nici creșterea indicelui de fidelizare (reflectat în raportul vizite/vizitator unic) de la 1,33 la 1,49, fapt ce arată că site-ul a devenit o sursă de informare constantă, nu doar una contingentă. Creșterea vizibilității în online este bazată și pe demersurile de optimizare a paginii web, site-ul devenind mai rapid și mai accesibil pe dispozitive mobile, ceea ce arată, implicit și o mai bună structurare.

Analiză Comparativă Lunară: Trafic Web muzeuzalau.ro (2023 vs 2025)

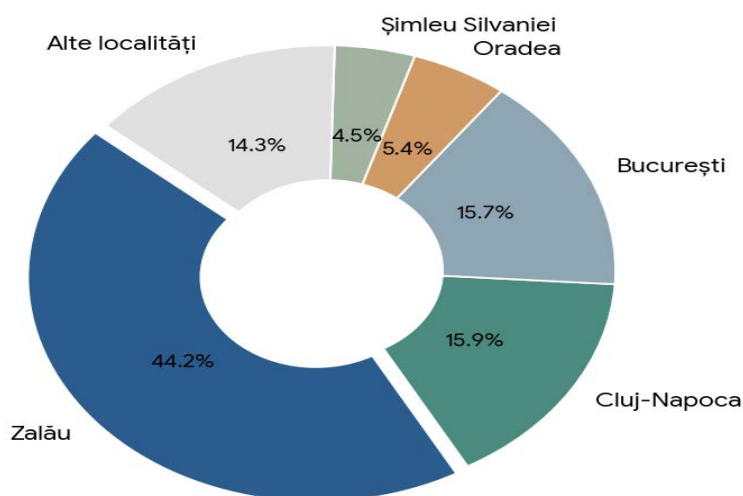

Același trend de creștere semnificativă a vizibilității și interesului pentru activitatea instituției se constată și în analiza contului de FB a muzeului pe anul 2025, comparativ cu perioada precedentă. Astfel, vorbim de o creștere a audienței cu 37% raportat la anul 2024, respectiv vorbim de 3.844 de noi urmăritori și doar 375 de anulări de urmărire, ceea ce denotă o rată sănătoasă de păstrare a publicului interesat. În ceea ce privește interacțiunile vorbim de o creștere cu 76,5% față de anul 2024, aspectul cel mai important fiind numărul mare al distribuțiilor (5.310), un indicator semnificativ al relevanței conținuturilor comunicate. Sub aspectul vizibilității vorbim de 2.403.088 vizualizări, respectiv 62.907 vizite pe pagină, iar în termeni comparativi am înregistrat o creștere cu 102,5% a vizitelor. Cea mai importantă constatare este legată de faptul că 81,2% vizualizări vin de la non-urmăritori ceea ce înseamnă că platforma distribuie conținuturile muzeului dincolo de comunitatea existentă. În ceea ce privește structura demografică a audienței, majoritar este publicul adult activ și matur, fiind foarte slab reprezentat segmentul de adolescenți, fapt explicabil prin faptul că aceștia utilizează extrem de puțin platforma. Analiza distribuției geografice a audienței arată, firesc, o pondere majoritară a Zalăului, dar este de remarcat că aproape o treime din audiență vine din București și Cluj Napoca, ceea ce confirmă faptul că pagina a depășit statutul de locală.

Distribuția Demografică a Publicului (Categorii Principale)

Originea Geografică a Vizitatorilor Platformei Web

Putem concluziona că muzeul a înregistrat o importantă creștere a tuturor indicatorilor de performanță digitală, fiind vizibilă mai ales capacitatea de a ajunge la audiențe noi și a spori vizibilitatea și prestigiul instituției.

Consolidarea imaginii instituției în mediul academic și științific:

Măsurile managementului care au vizat acest obiectiv au avut în vedere:

- Continuarea alocării fondurilor pentru programele de cercetare științifică aferente specializărilor existente la nivelul instituției, cu încurajarea expresă a celor interdisciplinare pentru o abordare complexă a fenomenelor studiate;
- Asigurarea finanțărilor aferente dotărilor și echipamentelor moderne necesare derulării optime a activității de cercetare științifică, dar și a celor de comunicare și valorizare a patrimoniului muzeal în formule atractive;
- Încurajarea și susținerea financiară a participării specialiștilor la manifestările științifice internaționale și naționale;
- Asigurarea finanțărilor aferente unui programului editorial, bazat în principal pe publicarea susținută a rezultatelor cercetării științifice și a patrimoniului muzeal atât în volume de specialitate, cât și în cataloage de colecție/expoziție.

3.2. Propuneri pentru îmbunătățirea imaginii instituției:

- Analiza continuă a platformelor digitale ale instituției, interpretarea datelor și reconceptualizarea permanentă a strategiilor de imagine în funcție de aceste analize

(intensificarea adresabilității către categorii mai slab reprezentate la nivel de audiență, continuarea practicilor care s-au dovedit de succes precum comunicarea modelelor digitalizate ale colecțiilor muzeului, livrarea constantă, într-un limbaj accesibil, de informații privind cercetările derulate de specialiști, etc);

- Derularea unei ample campanii de informare și promovare a redeschiderii Muzeului de Artă ”Ioan Sima”, cu specificarea noilor oportunități pe care le oferă aceasta locație;
- Realizarea unei campanii de promovare a celor două secții care să vizeze mediul școlar din județele învecinate bazate pe un pachet care include vizitare, ateliere interactive și tururi ghidate prin centrul orașului;
- Lansarea unor campanii de promovare digitală sezoniere specifice (cu predilecție în lunile în care traficul online este mai scăzut);
- Realizarea unui magazin virtual pentru comercializarea publicațiilor, replicilor științifice, suvenirurilor personalizate;
- Inițierea unei zile dintr-o lună (sâmbăta) ca zi a muzeului, cu targetarea familiilor prin organizarea de ateliere și activități care să-i implice;
- Inițierea unui program de evenimente în spațiul nou amenajat din curtea Galeriei de Artă ”Ioan Sima” (în weekend);
- Realizarea unui program de tip ”Joia la muzeu” în care vizitarea să fie extinsă până la ora 20:00;
- Intensificarea promovării pe platformele utilizate de tineri (TikTok și Instagram) prin realizarea de conținuturi video dinamice care să prezinte aspecte mai puțin cunoscute legate de activitatea și patrimoniul instituției;
- Derularea de campanii publicitare pentru evenimentele culturale majore ale instituției;
- Promovarea ofertei culturale și a celei educaționale prin intermediul instituțiilor școlare partenere;
- Continuarea acțiunilor de diseminare în mass media locală și regională a informațiilor privind rezultatele activității de cercetare științifică;
- Intensificarea colaborărilor cu organizațiile de tineret și voluntari pentru promovarea activităților instituției.

4. Propuneri pentru cunoașterea categoriilor de beneficiari (studii de consum, cercetări, alte surse de informare):

- Realizarea unor măsurători privind: profilul vizitatorilor expozițiilor de bază ale muzeului (categorii de vârstă, socio-profesionale, etc), gradul de satisfacție în raport cu

realizarea expozițională, apetența pentru anumite segmente expoziționale, sugestii privind îmbunătățirea comunicării către public a patrimoniului muzeal;

- Organizarea de focus-grupuri cu mediul profesoral, respectiv cu membri ai comunității locale proveniți din diverse zone de expertiză, pentru identificarea așteptărilor, nevoilor, dar și a posibilelor motivații care generează segmentul de non-vizitatori;
- Introducerea unei cărți de impresii digitale (pe lângă cea în format clasic) în care vizitarea să fie evaluată prin acordarea de punctaje unor criterii enunțate de noi (comportament angajați, calitatea ghidajului, calitatea realizării expoziționale, interactivitate, curățenie, etc)
- Realizarea unor măsurători privind oferta educațională a muzeului, gradul de satisfacție în raport cu profilul atelierelor realizate, preferința pentru anumite ateliere, propuneri și sugestii pentru diversificarea acestora;
- Realizarea unor cercetări calitative privind standul muzeului, tipurile de suveniruri și copii științifice preferate de vizitatori, categorii de prețuri agreate aceștia, în vederea adaptării ofertei la cerere, respectiv în vederea diversificării acesteia
- Realizarea unor rapoarte anuale privind datele culese referitoare la profilul, satisfacția beneficiarilor, interpretarea lor fiind utilizată în îmbunătățirea strategiei PR și a planului de marketing;
- Introducerea sistemului de E-Ticketing și utilizarea acestuia ca o bază de date care ajută la configurarea profilului vizitatorului;
- Monitorizarea feed-back-ului postărilor realizate pe canalele social media, adaptarea comunicării la aprecierile publicului interesat.

5. Grupurile-țintă ale activităților instituției pe termen scurt/mediu:

Pentru o mai bună înțelegere a factorilor care determină orientarea adresabilității noastre instituționale sunt relevante câteva aspecte surprinse de *Barometrul de consum cultural (2024)*. Potrivit acestor măsurători, în seria practicilor de consum cultural public muzeele înregistrează un procent de 42 % a celor care au vizitat cel puțin o dată pe an muzee, expoziții sau galerii de artă¹. Pentru contextul local relevant este și faptul că studiul arată că ponderea majoritară a vizitatorilor de muzeu se raclează din rândul persoanelor cu studii

¹ Becuț Marinescu, Anda și Telehoi, Andreea. 2025. „Consumul cultural în spațiul public. Tipologii de consum în contextul dinamicii valorilor” în Croitoru, Carmen și Becuț Marinescu, Anda (Coord.), *Barometrul de consum cultural 2024. Dinamicile tipurilor de consum cultural și rolul educației culturale*, Editura Universitară, Editura Universul Academic, București, 2025, pp: 13-40.

superioare, având vârsta cuprinsă între 18-29 de ani, rezidente în orașe mari. De asemenea, o cercetare similară din 2019 arată că ”profilul culturii de timp liber pentru populația din județele Sălaj - Bistrița-Năsăud este slab structurat”, prin comparație cu alte arii culturale remarcându-se doar prin faptul că întâlnirile de grup sunt mai rare². Aspectul semnalat e important prin prisma faptului că socializarea în grup este o motivație puternică pentru practicile de timp liber, incluzând aici și vizitarea muzeelor. De altfel, ”gradul minim de structurare, pe criterii de folosire a timpului liber în spații publice, este înregistrat în ariile Sălaj - Bistrița-Năsăud, Oltenia de nord și Botoșani-Vaslui”. În egală măsură, rezultatele măsurătorilor arată că ariile culturale cu urbanizare accentuată favorizează practicile de consum cultural public.

Am creionat acest context pentru a înțelege mai bine de ce orientarea predilectă a activităților muzeului, dincolo de practica vizitării, este către publicul de vârstă școlară și marșează în principal pe programe educaționale bazate pe parteneriate cu școlile. Considerăm că și pentru următoarea perioadă adresabilitatea predilectă va fi către acest grupuri țintă, care constituie ponderea majoritară atât a vizitatorilor, cât și a beneficiarilor. Privim această categorie pe segmente de vârstă întrucât proiectele și programele educaționale sunt structurate în funcție de acest criteriu important.

Pe termen scurt și mediu grupurile țintă vizate vor fi:

Grupuri școlare și cadrele didactice: această categorie deține ponderea majoritară și se structurează astfel:

○ **Copiii de vârstă preșcolară (3-7 ani)** – reprezintă un segment de public prezent în special în cadrul atelierelor interactive propuse în oferta educațională, precum și a activităților centrate pe profilul expozițiilor temporare, întrucât acestea sunt gândite în funcție de nivelul abilităților și cunoștințelor specifice vârstei. Periodicitatea ofertei, promovarea directă la nivelul instituțiilor cu învățământ preșcolar, instituirea sistemului de înscriere care permite și perioada de pregătire a acestora, sunt elemente ce vor asigura participarea într-un număr mai mare a beneficiarilor acestei categorii de vârstă. De asemenea, acest segment va fi vizat și prin finalizarea amenajării expoziției de bază de la Muzeul de Artă ”Ioan Sima”, prin segmentul dedicat colecției de coleoptere și lepidoptere, unde intenționăm să rafacem habitate naturale ale unor exemplare cu ajutorul tehnologie moderne (proiecții interactive de tip imersiv).

² C. Croitoru (coord) et ali, *Barometru de consum cultural. Experiența și parțile culturale de timp liber*, <https://www.culturadata.ro/wp-content/uploads/2020/12/BCC2019-web-final.pdf>

○ **Copiii cu vârsta între 7-14 ani**, prezenți în grupuri organizate în genere pe clasă. Din această categorie de vârstă se racolează majoritatea participanților la atelierile interactive din programul educațional dedicat activităților din fiecare zi de vineri a săptămânii, explicația fiind legată atât de specificul vârstei (o apetență mai mare pentru descoperire), dar și de posibilitățile mai bune de gestionare a timpilor alocați activității precum și deplasării la muzeu, aspecte ce sunt la latitudinea învățătoarei, nu presupun angrenarea mai multor cadre didactice. În cazul opțiunii de vizitare la inițiativa școlii, prezența la muzeu este dictată și de rigorile programei școlare, în special în cazul temelor de istorie și limbă. La fel ca în anii precedenți, din acest interval de vârstă se racolează și participările cu caracter spontan, înregistrate la activitățile ludice, dar și competiționale, organizate în cadrul programelor culturale sau a altor evenimente derulate out-door. Ne propunem extinderea acestui grup țintă prin ofertarea unor pachete care să includă vizitarea expozițiilor de bază, a celor temporare, atelieri interactive, respectiv tururi ghidate prin centrul istoric al orașului. Intenționăm să promovăm acest pachet către instituțiile școlare din județele învecinate întrucât există deja cerere pentru acest gen de ofertă.

▪ **Adolescenții/tinerii de liceu** – reprezintă mai degrabă o categorie de public potențial și rămân o provocare constantă pentru noi, chiar dacă elementele de tehnologie modernă introduse în comunicarea patrimoniului au generat un interes sporit pentru vizitarea muzeului. Perioada mandatului anterior (2023-2025) a însemnat o intensificare a eforturilor noastre în capacitarea acestui segment prin proiecte educaționale axate pe tematici care pornesc de la problemele cu care se confruntă societatea românească, o direcție pe care ne propunem să o continuăm în cadrul programului educațional. De asemenea, intenționăm ca prin dezvoltarea activităților de voluntariat să încercăm să creștem gradul de participare, implicare și prezență în spațiile muzeale. În același sens, vom continua proiectele de implicare a tinerilor în activități menite să îi familiarizeze cu specificul activității de cercetare, documentare și promovare a patrimoniului.

▪ **Familii cu copii** – este un segment a cărui prezență este mai consistentă în activitățile out-door, organizate în proximitatea muzeului și axate pe atelieri interactive, spectacole stradale, etc. La nivelul vizitării înregistrează o prezență mai sporadică, la evenimentele cu organizare mai complexă de tipul Noptii Europene a Muzeelor sau a celor care au și o componentă stradală. Pentru a crește calitatea vizitei instituția noastră oferă posibilitatea efectuării turului ghidat al expoziției de bază, indiferent de mărimea grupului, fapt care, de altfel, este menționat în cartea de impresii ca fiind un aspect pozitiv.

- **Grupuri de persoane cu dizabilități** – reprezintă un segment de public tot mai prezent în activitățile derulate de muzeu, la nivelul instituției permanentizându-se un proiect special adresat acestor grupuri (*Un muzeu pentru toți*). Intenționăm continuarea acestor colaborări, precum și identificarea unor noi tipuri de activități care să implice acest segment.
- **Persoane din grupuri vulnerabile** – este un segment vizat și anii anteriori, existând deja parteneriate stabile cu școlile de profil. Ne propunem creșterea numărului de activități dedicate acestui segment și capacitarea copiilor din mediile rurale defavorizate social și economic, în speță a celor proveniți din zone cu risc de abandon școlar accentuat.
- **Specialiști în domeniul patrimoniului cultural și cercetători** – segment vizat prin seria simpozioanelor științifice organizate și în perioada raportată, prin parteneriatele privind abordarea interdisciplinară a cercetării, respectiv prin studiile și materialele publicate de specialiștii muzeului.
- **Vizitatorul online** – analiza perioadei anterioare arată că în această categorie predomină segmentul de vârstă situat între 35-44 de ani, interesat, în special, de conținuturile livrate prin programul de prezentare a rezultatelor cercetării științifice dar și de expozițiile virtuale bazate pe modelele 3D ale bunurilor culturale din colecțiile noastre sau de informațiile transmise în cadrul programului de scurte materiale documentare video pe diferite teme. Ne propunem să creștem și să fidelizăm această categorie de public prin continuarea programelor inițiate. De asemenea, intenționăm să vizăm și segmentul adolescenților, slab reprezentat în categoria publicului virtual, prin dezvoltarea unui program de promovare și vizibilizare a muzeului prin intermediul platformei TikTok, implicând voluntarii în prezentarea unor materiale video cu informații sintetice despre colecțiile muzeului și cu reel-uri de tipul ”behind the doors”.

6. Profilul beneficiarului actual

Analiza și prezentarea grupurilor țintă cărora se adresează muzeul prin expozițiile permanente, temporare, activități educaționale, evenimente și programe culturale, dezvăluie profilul beneficiarului actual, care se configurează astfel:

- **Grupurile de preșcolari, școlari și liceeni** prezenți în cadrul vizitelor organizate care urmează un tur ghidat, dar și în contextul unor activități cu caracter aplicativ, legate de programa școlară. Un flux semnificativ se constată în perioada consacrată programelor *Școala Altfel*, *Săptămâna verde*, când vizitele se realizează pe baza programărilor. Reglementarea diferențiată a perioadelor de derulare ale acestui program a adus un

plus de calitate vizitelor organizate, precum și o creștere a solicitărilor privind organizarea unor activități specifice în parteneriat. De asemenea, continuarea conceptului ofertei educaționale a contribuit semnificativ la fidelizarea și atragerea unor noi prezențe din categoria acestor beneficiari.

- **Familiile cu copii** – prezente în special în week-end-uri și participante la activitățile bazate pe abilități practice, cu caracter ludic sau de competiție, cu participare individuală sau pe familie.
- **Membri ai comunității locale** – vizite individuale, predilecte în contextul unor evenimente de genul *Noaptea Europeană a muzeelor*. Vizitarea are un caracter spontan, individuală sau de grup restrâns, fără a se relaționa însă direct și cu oferta culturală a muzeului.
- **Grupurile de excursioniști școlari** – provin, de regulă, din județele învecinate și se racolează, preponderent, din categoriile de vârstă preșcolară și școlară. Sunt interesați de tururi ghidate în toate secțiile muzeului, dar și de standul cu materiale promoționale și suveniruri. Reprezintă o categorie importantă de *promoteri* ai muzeului, înregistrându-se multe situații în care opțiunea pentru alegerea locației excursiei a fost determinată de recomandările coordonatorilor grupurilor ce au vizitat anterior muzeul.
- **Vizitatorii cu dizabilități** – devin un segment fidelizat și datorită existenței facilităților create (rampă de acces, lift, toaletă adecvată), dar și parteneriatelor și proiectelor derulate cu diferite organizații de profil (*Centrul de boli rare NoRo – Zalău*).
- **Categoria expaților** – de regulă sunt prezenți în cadrul vizitelor de familie alături de rude și opțiunea vizitării se datorează fie nevoii de legitimare prin modernitatea și atractivitatea expoziției, fie dorinței de a afla lucruri noi despre profilul identitar al zonei. Acest grup vizitează, de regulă, în week-end expozițiile și în mod predilect țin să își comunice ghidului impresiile și să le consemneze în cartea muzeului. Este o categorie preocupată de calitatea discursului muzeal, a informațiilor și bunurilor culturale prezentate, precum și de evaluarea comportamentului personalului muzeului cu care interacționează. Feed-back-urile lăsate de aceștia, uneori chiar formularea unor recomandări ne permit să îmbunătățim anumite aspecte în vederea creșterii gradului de atractivitate al instituției.
- **Turiștii din țară** – sunt cei aflați în tranzit prin județ sunt interesați de elementele identitare ale zonei, în special cele care diferențiază și dau culoarea locală. În cazul

acestui segment elementul de atractivitate îl constituie patrimoniul și nu evenimentele organizate de muzeu.

- **Turiștii străini** – de regulă vin în grupuri aduse de tour-operatori, dar sunt prezenți și individual, în genere fiind informați asupra atracțiilor locale (naturale, culturale, etc).
- **Vizitatorul de tip corporate** – reprezintă o categorie de public ale cărui vizite sunt organizate după un anumit protocol privind programul și serviciile de care au nevoie. Se constată o creștere a interesului pentru derularea unor activități în parteneriat cu cei din mediul corporatist, în ultimii ani existând solicitări de organizare a vizitelor și activităților în cadrul muzeului pentru angajații multinaționalelor sau pentru invitații acestora.

B. Analiza activității instituției și propuneri privind îmbunătățirea acesteia:

1. Analiza programelor și proiectelor instituției:

Întreaga activitate s-a subsumat strategiei asumate la nivelul sectorului muzeal potrivit căreia obiectivul general în domeniul culturii și a patrimoniului cultural vizează integrarea dimensiunii participative, consolidarea rolului educațional și de protejare a moștenirii culturale, respectiv facilitarea și creșterea accesului și consumului cultural pentru toate categoriile de public³.

Direcțiile asumate la nivelul strategiei în domeniul patrimoniului cultural național sunt:

- Cercetare și evidență
- Conservare, restaurare, protecție
- Formare profesională
- Educație pentru patrimoniu și intervenție culturală
- Punere în valoare/revitalizare/reinserție

Toate aceste obiective se regăsesc în profilul activităților derulate în perioada raportată și sunt subsumate dezideratului nostru de a continua să fim o instituție relevantă, în speță pentru comunitatea locală.

În această analiză ne referim foarte sintetic la obiectivele investiționale majore asumate la nivelul managementului, respectiv reabilitarea clădirii Galeriei de Artă Ioan Sima,

³ <https://www.culturadata.ro/wp-content/uploads/2023/12/SSDC-2023-2030.pdf>

reamenajarea expoziției de bază cu cele două componente (artă plastică și entomologie), crearea unei zone de evenimente în curtea Galeriei și amenajarea peisageră a spațiului exterior al acesteia. S-a reușit proiectarea sălilor destinate expozițiilor temporare și activităților educaționale din cadrul Galeriei, urmând ca executarea să fie realizată în decursul acestui an.

De asemenea, a fost demarat un alt obiectiv, care va deveni principal pentru perioada 2026-2029, respectiv reabilitarea Corpului administrativ, dată fiind situația degradată a acestuia, el nefăcând obiectul vreunei reabilitări. În acest sens a fost elaborat studiul DALLI, urmând ca să procedăm la demararea procesului de proiectare și execuție.

- La nivelul instituției în toată perioada raportată **au fost continuate proiectele de cercetare orientate spre documentarea și salvarea patrimoniului arheologic**, inclusiv colaborările cu alte instituții de profil, respectiv Institutul de arheologie și istoria artei Cluj, Universitatea Babeș Bolyai Cluj Napoca, Muzeul Național de Istorie a României, Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei, Muzeul Olteniei Craiova. Au fost inițiate colaborări cu muzee, institute de cercetare, universități din țară și străinătate în vederea realizării de analize interdisciplinare: datare C14, izotopi, ADN, investigații geofizice. De asemenea, în funcție de solicitările existente s-a continuat activitatea de cercetare arheologică preventivă în scopul salvării vestigiilor din zonele afectate de proiecte investiționale. Colectivul de arheologi a fost angrenat în perioada raportată în două mari proiecte de infrastructură națională, respectiv *Modernizare linie feroviară Caransebeș-Timișoara-Arad, lot IV, Ronț - Arad*, unde avem calitatea de subcontractant, cât și în proiectul *Autostrada Transilvania*, sectorul Nădășelu-Poarta Sălajului. În egală măsură, printr-o gestionare eficientă a resursei umane, au fost onorate și solicitările beneficiarilor din plan local. Întreaga perioadă raportată a fost grevată de alocări bugetare insuficiente ceea ce a determinat o finanțare mai redusă a programului de cercetări arheologice sistematice (*Cetățile necunoscute ale Sălajului*), aspect dublat de cooptarea specialiștilor în proiectele menționate (de lungă durată), cu un volum de muncă și de timp semnificativ.

- **În domeniul cercetării istorice** au fost continuate temele asumate în anii anteriori, dar și teme noi, de actualitate, care au fost documentate în teren, respectiv prin consultarea surselor arhivistice din plan local sau de la nivel național. De asemenea, programul s-a subsumat și evenimentelor celebrate la nivel național sau local, documentând și valorizând informații legate de acestea. În perioada raportată s-a realizat și valorificarea unor demersuri de istorie orală prin modalități diferite, respectiv publicații dar și materiale video cu caracter documentar, o direcție pe care dorim să o dezvoltăm în viitor, dat fiind apetitul și interesul publicului nespecialist pentru vizual.

▪ **Cercetarea etnografică de teren** a fost axată în principal pe continuarea demersurilor investigative privind locuirea rurală, cu privire specială asupra **aspectelor referitoare la construcțiile tradiționale, tehnici, meșteri, materiale, topografia spațiului domestic, funcționalitatea inteirorului și elementele sale simbolice, etc.** Ca proiect multidisciplinar, au fost cooptați specialiști din domenii conexe (istorie), care au documentat subteme asociate problematicii locuirii rurale din sursele arhivistice, cu privire specială asupra construcțiilor cu caracter public ale comunităților (școli, biserici, etc), dar au realizat și demersuri investigative specifice istoriei orale. De asemenea, au fost realizate cercetări de teren pe teme care s-au reflectat în expozițiile temporare și în materialele științifice publicate de specialiști.

▪ În cadrul **Programului de comunicare și valorificare științifică a rezultatelor cercetării și patrimoniului muzeal** s-a realizat:

- Editarea numerelor XLV/2023, XLVI/2024, XLVII/2025 ale revistei *Acta Musei Porolissensis*, CNCS-C, DOAJ, ERIHPLUS și AWOL, la care au colaborat specialiști de prestigiu din țară
- În perioada 2023-2025 au fost redactate 314 de articole și studii privind rezultatele cercetărilor științifice, rapoarte de cercetare arheologică, acestea fiind publicate sau în curs de publicare în reviste de specialitate;
- Au fost elaborate 15 studii de fundamentare pentru definirea, instituirea și delimitarea zonelor protejate care cuprind patrimoniul arheologic și 87 rapoarte de descărcare de sarcină arheologică, supraveghere și evaluare de teren;
- Au fost elaborate și publicate 9 volume și cataloage cu tematici aferente specializărilor de la nivelul instituției;
- Au fost organizate 10 manifestări științifice pe domenii aferente cercetării din muzeu, cu participare națională și internațională;
- În perioada 2023-2025 specialiștii muzeului au participat la 41 de manifestări științifice cu caracter internațional, la 78 cu caracter național, respectiv la 14 evenimente cu caracter local.

În cadrul **programului de restaurare-conservare precum și a celui de evidență, clasare și creștere a colecțiilor** s-a avut în vedere:

▪ continuarea demersurilor de reevaluare a bunurilor culturale clasate, a celor de inventariere a materialelor arheologice rezultate din campaniile derulate în perioada raportată, dar și din perioade mai vechi, respectiv a bunurilor culturale provenite din detecție, cu aceeași condiționare (ca și în anii precedenți) a volumului inventariierilor de timpii alocați cercetărilor arheologice preventive. S-a procedat la verificarea și reorganizarea colecțiilor de etnografie în

vederea preluării gestiunilor. A fost continuată activitatea de întocmire a fișelor analitice, respectiv a dosarelor de clasare; având în vedere oportunitățile de stocare a noii versiuni a programului DocPat, în anul 2024 am procedat la orientarea programului de scanare și modelare 3D a patrimoniului către prioritățile de clasare. În anul 2025, conform prevederilor legale, s-a derulat procedura de verificare a inventarelor pe colecții, realizându-se verificările prin sondaj de către comisia stabilită prin decizia managerului. Pe fondul unei alocări bugetare insuficiente, respectiv având în vedere necesarul financiar ridicat în domeniul investițiilor, activitatea de creștere a colecțiilor a fost limitată, majoritatea fiind artefactele provenite din cercetările arheologice, achiziții pentru creșterea colecției de etnografie (au implicat costuri reduse), respectiv acordarea recompenselor pentru piesele din detecție (acolo unde a existat solicitare în acest sens).

- au fost restaurate un număr de 1256 de bunuri culturale, au fost întocmite 1705 fișe de conservare și au fost introduse 3395 de noi poziții în registrele de evidență a colecțiilor.

- au fost întocmite 417 dosare de reevaluare, respectiv 124 dosare de clasare a bunurilor culturale.

Urmare a cercetărilor derulate s-au realizat și activități de creștere a colecțiilor prin achiziții de noi bunuri culturale cu reprezentativitate local-regională, alături de bunurile provenite din cercetările întreprinse.

Componenta de punere în valoare s-a axat atât asupra patrimoniului muzeal, prin activități expoziționale, materiale video documentare, respectiv prin realizarea de materiale de informare a publicului, dar și asupra elementelor de patrimoniu imobil, având în vedere inițierea tururilor ghidate prin centrul istoric al orașului, ca parte a ofertei educaționale. În ceea ce privește programul expozițional acesta a fost structurat pe mai multe paliere, reușind o diversificare a modalităților de comunicare și interpretare a patrimoniului. O caracteristică importantă a programului expozițional a fost corelarea acestuia și cu evenimentele importante ale istoriei comunității locale (programul *Zalău 550*), tematicile depășind sfera strictă a elementelor de patrimoniu material (de exemplu expoziția dedicată performanțelor de excepție ale sportivilor zăläuani). Evenimentele expoziționale s-au structurat în câteva mari categorii, care au dobândit un caracter permanent, fiind organizate în fiecare an.

1. Expoziții temporare la sediu (Beciul Cultural) – 23 de expoziții cu tematici diverse și fundamentate pe activitatea de cercetare științifică și a patrimoniului muzeal
2. Expoziții temporare în alte locații, expoziții itinerate – 25 de expoziții

3. Expoziții temporare de scurtă durată – 9 (realizate în cadrul programelor culturale proprii sau a unor evenimente la care am colaborat)
4. Programul expozițional *Muzeul în stradă* – 15 expoziții axate pe valorizarea foto-documentară a colecțiilor și rezultatelor cercetărilor
5. Programul de expoziții onine *Digi History* – 7 expoziții bazate pe modelele 3D ale bunurilor culturale din arhiva digitală
6. Programul de expoziții temporare *VReau la muzeu* - 4 expoziții realizate în aplicația VR pe care muzeul o deține

În egală măsură, răspunzând invitației diferitelor instituții sau autorități locale, am valorificat produsele noastre bazate pe tehnologie modernă (tururile VR precum și expozițiile VR) în diferite evenimente organizate out-door, asigurându-ne astfel o mai mare vizibilitate printr-un acces sporit la mesajul nostru instituțional.

Unul dintre elementele specifice acestui program de comunicare și valorizare a patrimoniului și a elementelor de istorie locală este ciclul de materiale video difuzate online sau prezentate la evenimente publice, axate pe probleme ce preocupă societatea contemporană, dar având și o componentă de recuperare istorică a acestora (programul *3H.Hai Hui History*), respectiv programul *Minutele istoriei*, acesta din urmă totalizând un număr de 11 materiale difuzate.

În același context al promovării patrimoniului muzeal se înscrie și elaborarea, respectiv publicarea cataloagelor de colecții, aceasta fiind o componentă urmărită și susținută financiar prin programul editorial. Activitatea de publicare a vizat, în mod consistent și componenta valorizării rezultatelor cercetării științifice.

Programul educațional a înregistrat o creștere semnificativă ca volum de activități, dar și ca diversitate a formelor și modalităților de organizare. Suplimentarea resursei umane cu atribuții de pedagogie muzeală a dus la o mai bună structurare a programelor și proiectelor, coordonarea fiind împărțită pe categorii de vârstă. Am continuat maniera de lucru prin intermediul parteneriatelor cu școlile, oferta educațională fiind comunicată la finele anului calendaristic cu înscriere ulterioară a celor interesați. Am introdus o categorie de activități educaționale asociate profilului expozițiilor temporare pentru o mai bună valorificare a acestora și creșterea numărului de vizitatori. Am continuat proiectele care vizează persoanele cu dizabilități, dar și copiii și tinerii aflați în situație de risc de separare de părinți. În aceeași direcție a dezvoltării componentei incluzive și a creșterii gradului de acces la actul cultural se înscrie și programul educațional derulat în parteneriat cu Direcția Generală de Asistență și

Protecție Socială, pe care intenționăm să îl permanentizăm. Au fost continuate și dezvoltate cele două mari programe educaționale structurate pe criteriul geografic, respectiv *Vinerea la muzeu*, cu adresabilitate către elevii din mediul urban și *Educație prin patrimoniu*, destinat școlilor din satele sălăjene. Într-o evaluare statistică programul pentru rural a înregistrat (pentru perioada ultimilor 3 ani) 3841 de beneficiari.

Programul educațional de vară *Vacanța la muzeu* a fost extins ca perioadă și și-a diversificat conținuturile prin colaborări punctuale cu actori din comunitate. În egală măsură am procedat la o restructurare a ofertei educaționale pentru *Școala altfel și Săptămâna verde*, procedând la sistemul înscrierilor pe baza unei oferte de activități anunțate anterior.

În intervalul menționat **Programul de evenimente culturale** a cuprins evenimentele deja devenite tradiționale, respectiv *Noaptea Europeană a Muzeelor*, *Noaptea Cercetătorilor Europeni*, *Zilele Europene ale Patrimoniului*, fiecare dintre acestea incluzând mai multe activități cu adresabilitate largă. Merită subliniată preocuparea continuă de a le diversifica conținuturile, de a încerca noi modalități de lucru, cu un impact sporit. Ca program nou a fost introdus cel organizat cu prilejul *Zilelor Europene ale Arheologiei*, cu o desfășurare ce presupune atât componentă educațională (atelier menite să familiarizeze tinerii cu specificul domeniului) cât și științifică, prin intermediul expozițiilor centrate pe valorizarea patrimoniului și a rezultatelor cercetării arheologice. De asemenea, am fost implicați în organizarea diferitelor proiecte și evenimente inițiate de autorități locale sau ONG-uri și derulate la nivel municipal sau județean.

În domeniul investițiilor și a bazei tehnico-materiale:

Lucrări de reabilitare la Galeria de Artă Ioan Sima	1.985.000 lei
Studiu DALI pentru reabilitare corp administrativ al Muzeului Județean de Istorie și Artă Zalău	119.790,00 lei
Proiectare amenajare curte Galeria de Artă "Ioan Sima"	11.991,30 lei
Proiectare expoziția de bază și depozitele de artă la Galeria de Artă "Ioan Sima"	80.920,00 lei
Amenajare depozite și conservare bunuri culturale la Galeria de Artă "Ioan Sima"	11.992,99 lei
Expoziția de bază și depozitele de artă la Galeria de Artă "Ioan Sima"	222.992,82 lei
Amenajare curte Galeria de Artă "Ioan Sima"	259.549,06 lei
Achiziții bunurilor culturale –	38.000 lei

Recompense pentru bunuri culturale – 16.000 lei	
Up-date sală multimedia cu Quest2 - 29.733,04 lei	
Centrală termică pe gaz la laboratoarele de restaurare - 28.481,48 lei	
Sistem antiefracție la Sectia de Istorie "Vasile Lucăcel"	23.958,00 lei
Sistem de găzduire și dezvoltare a aplicațiilor de ghidare a vizitatorilor	7.949,76 lei
Sistem Ubiquiti – 10.000 lei	
Dotări (diverse): 54.000 lei	

2.Concluzii:

Din prezentarea principalelor direcții și programe pe care s-a axat activitatea muzeului în perioada precedentă reiese că instituția și-a păstrat și dezvoltat orientarea puternică spre comunitate, o misiune tot mai manifestă și asumată în contextul muzeal internațional. Obiectivul central asumat la nivelul managementului a fost modernizarea infrastructurii muzeale, ca premisă esențială pentru creșterea calității ofertei culturale dar și pentru asigurarea unor condiții optime de păstrare și valorificare a patrimoniului. Proiectele de reabilitare a unei clădiri de patrimoniu (Galeria de Artă), de amenajare peisajeră a curții, au fost o provocare, în condițiile în care muzeul nu dispune de personal cu pregătire tehnică menit să asigure suport managementului în derularea lucrărilor specializate. Dincolo de reabilitarea clădirii și amenajarea spațiilor exterioare (inclusiv cu o zonă de evenimente destinate publicului) s-a reușit amenajarea unei expoziții permanente cu două componente (artă și entomologie) adaptată specificului clădirii, dar și în acord cu tendințele muzeografice actuale, fiind prezente o serie de elemente de tehnologie modernă, menite să crească gradul de atractivitate și interes pentru patrimoniu și muzeu.

Programele de cercetare orientate spre documentarea identitară a istoriei locale și a patrimoniului zonei, demersurile de conservare și restaurare, valorificarea și interpretarea patrimoniului prin modalități diversificate și cu adresabilitate largă, dezvoltarea continuă a misiunii educaționale și democratizarea accesului la cultură, respectiv identificarea de noi categorii de public au structurat întreaga activitate a instituției. De remarcat faptul că s-a reușit menținerea activității expoziționale chiar în condițiile indisponibilizării spațiilor destinate expozițiilor temporare, adaptând conceptele expoziționale la posibilitățile existente la nivel instituțional, dar și prin programe alternative de genul "Muzeul în stradă". Semnificativă este și dezvoltarea programelor privind digitalizarea patrimoniului muzeal, rafinarea tehnicilor utilizate în aceste demersuri, dar și permanenta valorificare a arhivei

digitale prin expoziții online, cât și prin cele de realitate virtuală realizate în aplicația proprie. În egală măsură, perioada a însemnat colaborări inter-instituționale cu muzee din țară, inclusiv participări în parteneriat la expoziții internaționale și naționale. De asemenea, am continuat colaborările cu actori din sfera sectorului cultural independent, crescând astfel vizibilitatea și adresabilitatea activităților noastre.

2.1. Reformularea mesajului:

Prin direcțiile pe care intenționăm să le asumăm pentru următoarea perioadă de management, respectiv continuarea modernizării infrastructurii muzeale și introducerea de noi soluții de tehnologie modernă în comunicarea și interpretarea patrimoniului, mesajul perioadei anterioare ("suntem un muzeu de secol XXI") se impune a fi menținut. El este susținut prin creșterea calității produselor, serviciilor oferite de muzeu, modernizarea infrastructurii făcând posibilă derularea la standarde mai înalte în speță a activităților cu adresabilitate directă către public. Astfel modernizarea sălilor de expoziții temporare ne va permite reconceptualizarea acestui segment important al activității muzeale, făcând posibilă realizarea de expoziții ample și complexe, bazate pe parteneriate cu muzee din țară și străinătate. Intenționăm să păstrăm dezideratul de instituție relevantă pentru comunitatea locală, iar în acest sens vizăm amenajarea adecvată unor spații cu destinație exclusivă pentru activitățile educaționale și de interacțiune cu public mai retrâns (familii), muzeul fiind deficitar în acest sens, în condițiile în care numărul acestor activități este în creștere de la an la an, iar nevoile de acest gen sunt pe deplin justificate., contextul general al județului (lipsa de atractivitate turistică, în principal) legitimând orientarea preponderentă spre aceasta. Sigur, avem în vedere și menținerea prestigiului instituțional, respectiv a standardelor privind cercetarea științifică și valorificarea rezultatelor acesteia, asigurând finanțările pentru proiectele cu această componentă.

2.2. Descrierea principalelor direcții pentru îndeplinirea misiunii:

Misiunea Muzeului Județean de Istorie și Artă Zalău este aceea de a cerceta, proteja și valorifica științific patrimoniul cultural al județului, de a conserva și restaura bunurile culturale pe care le administrează, de a dezvolta programe și activități menite să educe comunitatea în spiritul respectului pentru valorile trecutului. Creșterea colecțiilor, valorificarea acestora prin forme cât mai atractive, dar și identificarea unor soluții creative de

valorizare a patrimoniului, menite să contribuie la consolidarea sentimentului de comunitate sunt componente ale eforturilor instituționale.

Pentru etapa următoare îndeplinirea misiunii va viza următoarele direcții:

- cercetarea științifică a patrimoniului precum și a elementelor identitare ale zonei prin continuarea proiectelor multianuale și a temelor asumate, pe domeniile aferente profilului muzeal. Scopul vizează atât fundamentarea activităților de comunicare și interpretare a patrimoniului, cât și derularea programului de reevaluare și clasare a bunurilor culturale
- dezvoltarea programelor de achiziții și teaurizare a patrimoniului, sensibilizând publicul vizitator asupra necesității păstrării și conservării valorilor patrimoniale;
- asigurarea derulării optime a activităților de conservare și restaurare a bunurilor culturale, inclusiv prin reorganizarea spațiilor de depozitare și modernizarea acestora.
- valorificarea patrimoniului într-un context de infrastructură superioară calitativ față de perioadele precedente; reconceptualizarea programului expozițional prin reducerea numărului de expoziții temporare fizice dublată de creșterea anvergurii și complexității lor pe baza parteneriatelor cu instituții similare, dar și cu deținătorii de colecții private;
- dezvoltarea programului educațional, păstrând cele două componente de adresabilitate (rural și urban), creșterea calității, diversității și atractivității activităților, pornind de la amenajarea modernă a spațiilor aferente acestora; Promovarea ofertelor educaționale în regiune și atragerea publicului școlar din județele învecinate;
- dezvoltarea de proiecte culturale derulate din fonduri nerambursabile;
- autoevaluarea permanentă a rezultatelor activității instituției, analiza punctelor tari și a celor slabe, a oportunităților și amenințărilor care privesc instituția;
- realizarea unor studii privind publicul de muzeu, a categoriilor de beneficiari direcți și restructurarea programelor educative în funcție de rezultatele măsurătorilor;
- dezvoltarea unui program de perfecționare a resursei umane, în special în domeniul digitizării patrimoniului; încurajarea specialiștilor în parcurgerea formelor de perfecționare profesională de tip academic (programe doctorale, studii postuniversitare, etc);
- continuarea programului de digitizare a patrimoniului prin modelare 3D a bunurilor culturale reprezentative și promovarea periodică în cadrul proiectelor specifice;
- continuarea programelor culturale de tradiție precum și dezvoltarea de noi programe;

- dezvoltarea unor programe culturale realizate în parteneriat cu sectorul cultural independent, axate pe valorificarea patrimoniului și a rezultatelor cercetărilor științifice și prin alte modalități decât cele strict derivate din activitatea specifică de muzeu.

C. Analiza organizării instituției și propuneri de restructurare și/sau de reorganizare, după caz:

1. Analiza reglementărilor interne ale instituției și a actelor normative incidente:

Documentele interne care normează activitatea Muzeului Județean de Istorie și Artă sunt Regulamentul de Organizare și Funcționare, Regulamentul de Ordine Interioară, Codul de conduită, respectiv *Procedurile de sistem* și *Procedurile operaționale* aprobate în cadrul *Sistemului de control managerial*. *Procedurile de sistem* se referă la activități privind angajarea de personal, semnalarea neregularităților, întocmirea fișelor de post sau a *Regulamentului de Organizare și Funcționare*, în timp ce *Procedurile operaționale* reglementează activitatea științifică, educațională, de protejare a patrimoniului sau funcționare. Aceste documente sunt actualizate permanent în funcție de modificările legislative, dar și urmare a controalelor periodice și tematice ale organelor abilitate, în speciale ale Serviciului de Audit intern al Consiliului Județean Sălaj. În perioada anterioară a fost modificat Regulamentul de Organizare și Funcționare pe baza restructurării interne a instituției impusă de *Legea nr. 296 privind unele măsuri fiscal-bugetare pentru asigurarea sustenabilității financiare a României pe termen lung*. Prin acest cadru normativ s-a impus restructurarea arhitecturii interne a instituției prin reducerea numărului de funcții de conducere cu obligativitatea încadrării în procentul de 8% din totalul angajaților. Astfel, potrivit actualei organigrame, în structura muzeului funcționează 1 direcție și 1 serviciu, după cum urmează:

- **Direcția de muzeografie și cercetare științifică:** 25 posturi de execuție, 1 post de conducere;
- **Serviciul economic, administrativ:** 10 posturi de execuție, 1 post de conducere.

Experiența celor aproape 2 ani de la adoptarea măsurilor arată o funcționalitate mai dificilă, responsabilitățile și volumul de muncă pentru directorul Direcției de muzeografie și cercetare științifică fiind mare, în condițiile în care, potrivit vechii organigrame existau 4 șefi de secție care asigurau coordonarea și organizarea activității specialiștilor. Procesul de evaluare a performanțelor profesionale, cel de monitorizare și verificare continuă a realizării activităților asumate prin planurile de activitate, soluționarea solicitărilor angajaților privind nevoile profesionale sunt destul de îngreunate, existând riscul producerii unor disfuncționalități în activitatea instituției. Urmare a procesului de restructurare internă au fost refăcute fișele de post, în special pentru angajații care au fost trecuți, prin numire, pe funcții de execuție, dar și pentru funcția de conducere a Direcției de muzeografie și cercetare științifică.

Au fost actualizate următoarele proceduri: operaționale:

Procedura privind reevaluarea bunurilor de patrimoniu

Procedura privind preluarea și introducerea în gestiuni a bunurilor provenite din descoperiri întâmplătoare (activitatea de detecție)

Procedura de control și acordare de responsabilități asupra depozitelor de patrimoniu

Procedura privind conservarea patrimoniului cultural din colecția de artă

Procedura operațională privind monitorizarea microclimatului în spațiile de expunere.

De asemenea, s-a realizat actualizarea următoarelor proceduri de sistem:

Procedura de sistem privind declararea cadourilor

Procedura de sistem privind modalitățile de raportare avertizarea de interes public

Procedură de sistem privind conținutul, documentarea, soluționarea și clasarea avertizărilor de interes public prin canale interne

Procedura privind acordarea indemnizației de doctor

Procedura privind consultarea angajaților în vederea întocmirii Codului de etică și integritate

Procedura de sistem privind funcțiile sensibile

De asemenea, a fost actualizată *Certificarea ISO 9001* și a fost obținută *Certificarea ISO 14001* pentru activitățile de arheologie.

2. Propuneri privind modificarea reglementărilor interne:

- Actualizarea documentelor *Sistemului de control managerial intern* în funcție de modificările legislative, dar și de prioritățile activității instituționale;
- Evaluarea continuă a modului în care actuala formă de organizare corespunde necesităților instituției;

- Refacerea fișelor de post, precum și a celor de evaluare a performanțelor profesionale în funcție de analiza permanentă a eficienței instituționale, dar și de noile nevoi ce pot să apară la nivelul activităților derulate;
- Întocmirea detaliată a rapoartelor de evaluare a performanțelor profesionale ale angajaților;
- Modificarea Regulamentului de organizare și funcționare al MJIAZ prin o analiză atentă a eficienței actualei structuri interne și actualizarea în raport cu noile priorități ale activității instituției;
- Actualizarea Codului de conduită al MJIAZ precum și a Regulamentului de Ordine Interioară în funcție de modificările legislative, respectiv de analizele interne privind respectarea prevederilor acestor acte normative;
- Actualizare *Certificarea ISO 9001 și Certificare Iso 14001*

3. Analiza capacității instituționale din punctul de vedere al resursei umane proprii și/sau externalizate

La 31 decembrie 2025 statul de funcții avea următoarea structură:

Nr.crt.	Posturi	
1.	Total	37
2.	Posturi de conducere	3
3.	Posturi de execuție de specialitate	25
4.	Posturi de execuție tehnice, economice și de deservire	9

Una dintre problemele majore care, potrivit ultimilor ani, tinde să se transforme într-o amenințare pentru buna funcționare și derulare a activităților asumate, este fluctuația crescută a personalului, datorată în mod direct salarizării extrem de deficitare din sistem. S-au înregistrat plecări atât la nivelul specialiștilor, cât și a personalului suport, în cazul primei categorii fiind vorba de tineri, în special cei care nu proveneau din local. Fenomenul arată atât nemulțumirea față de un sistem precar, care nu oferă atractivitate, dar și incapacitatea orașului/zonei de a atrage și păstra resursă umană de bună calitate. Blocajele legislative tot

mai prezente în politicile de recrutare a personalului sunt un alt factor care amenință eficiența instituțională. În acest sens ne confruntăm atât cu imposibilitatea ocupării posturilor vacante care nu sunt unice, dar și desființarea funcțiilor vacante cauzată de politicile de restructurare a sistemului public (instituțiile de cultură fiind extrem de expuse, întrucât sunt primele vizate de ”tăieri” de posturi). În egală măsură, una dintre lacunele majore ale legislației privind managementul resurselor umane este imposibilitatea recompensării pecuniare a muncii suplimentare, precum și a specialiștilor care, prin munca prestată, reușesc să genereze venituri proprii pentru instituție (este situația arheologilor), susținând astfel derularea unor investiții în dezvoltarea muzeului (veniturile proprii realizate din cercetarea arheologică preventivă se regăsesc atât în funcționare, cât și în secțiunea de dezvoltare).

În funcție de evoluția rigorilor legislative privind posibilitățile de ocupare a funcțiilor vacante și dată fiind complexitatea și multitudinea activităților desfășurate la nivelul instituției pentru perioada următoare se impun câteva măsuri în domeniul politicii resurselor umane; astfel:

- la nivelul Direcției de muzeografie și cercetare științifică intenționăm cooptarea în schema instituțională a unui specialist în istoria recentă, pentru o mai complexă cercetare și valorificare a informațiilor și a patrimoniului aferent acestei perioade;
- având în vedere numărul mai redus de specialiști în cadrul Muzeului de Artă „Ioan Sima”, se impune angajarea unui specialist în istoria artei, în vederea dinamizării activităților de cercetare științifică a colecției, dar și clasare a patrimoniului secției;
- Întrucât avem în vedere ca prioritate a managementului urgentarea procedurilor de clasare și reevaluare a bunurilor culturale din colecțiile muzeului, pentru situațiile unde la nivelul instituției nu există experți patrimoniu intenționăm contractarea serviciilor unor asemenea specialiști din țară.
- Vor fi intensificate participările la programele de perfecționare ale angajaților, după stabilirea unui necesar fundamentat privind nevoile instituției în acest sens.

4. Analiza capacității instituționale din punctul de vedere al spațiilor și patrimoniului instituției, propuneri de îmbunătățire:

Situația existentă:

Sediul actual al Muzeului Județean de Istorie și Artă se află în str.Unirii, nr.9, având în administrare următoarele spații:

- clădirea Muzeului de Artă *Ioan Sima*, din str.Gh.Doja, nr.6
- laboratorul de conservare-restaurare, respectiv depozitele de etnografie și arheologie preistorică situate pe Gh.Doja, nr.6;
- depozitul de arheologie situat în Zalău, str.Torentului, Bl.T3-5, locație aflată în administrarea muzeului (suprafață de 266,5 mp);
- Casa Memorială "Iuliu Maniu" de la Bădăcin;
- baza arheologică de la Complexul arheologic daco-roman Porolissum, Moigrad, com.Mirșid.

Spații de expunere și depozitare:

La sediul principal al muzeului, respectiv Secția de Istorie *Vasile Lucăcel* (din str.Unirii, nr.9) **suprafața de expunere se cifrează la aproximativ 820 mp**, spații alocate expoziției de bază și sălii de expoziții temporare, unde este implementat proiectul *sala multimedia cu aplicații de Realitate virtuală (VR) și Realitate augmentată (AR)*. Subsolul aferent corpurilor C1-C3 (având o suprafață de 82,19 mp.) a fost adaptat nevoilor expoziționale în condițiile indisponibilizării sălilor de expoziții temporare de la Muzeul de Artă "Ioan Sima", datorată lucrărilor de reabilitare. De asemenea, spațiile destinate bibliotecii, organizate în corpurile C1 și C4 se cifrează la 58,55 mp, iar cele de primire a vizitatorilor ocupă o suprafață de 53,65 mp.

La Muzeul de Artă *Ioan Sima*, spațiile de expunere acoperă o suprafață totală de 471,7 m², iar cele de depozitare aproximativ 318,45 mp (incluzând depozitele de arheologie preistorică și etnografie).

În locația din Zalău, str.Torentului, Bl.T3-5 depozitele cu patrimoniu arheologic acoperă o suprafață de 266,5 mp.

Depozitul destinat colecției de artă, care funcționează în spații închiriate, a fost reorganizat și mutat parțial în clădirea reabilitată a Galeriei. Și pentru perioada următoare intenționăm păstrarea acestor spații închiriate, reorganizarea pieselor a căror depozitare nu a fost posibilă, din lipsa de spațiu suficient în noul depozit din cadrul Galeriei. Pentru optimizarea ocupării spațiului intenționăm realizarea unui mobilier adecvat de depozitare.

Toate spațiile expoziționale disponibile, precum și cele de depozitare sunt prevăzute cu sisteme anti-incendiu și anti-efracție, conform normelor legale. De asemenea, condițiile de depozitare sunt asigurate la nivel optim, fiind monitorizate în permanență și fiind prevăzute cu dehumidificatoare.

Finalizarea lucrărilor de reabilitare a "Galeriei de Artă Ioan Sima" precum și a expoziției de bază a creat premisele reamenajării sălilor de expoziții tempoare și a noilor spații educaționale din această locație, demers care se va realiza în perioada următoare (până la jumătatea anului 2027).

Pentru perioada 2026-2029 se impune reabilitarea Corpului administrativ, pentru care există deja Studiul DALLI, urmând derularea procedurilor privind proiectarea și execuția lucrărilor aferente. Facem precizarea că derularea investiției este condiționată de nivelul alocărilor bugetare.

5. Viziunea proprie asupra utilizării instituției delegării, ca modalitate legală de asigurare a continuității procesului managerial.

La nivelul instituției delegarea competențelor manageriale se face conform Regulamentului de organizare și funcționare a MJIAZ. De asemenea, a fost elaborată procedura operațională privind delegarea de competențe, avându-se în vedere respectarea condiției privind potențialul și gradul de încărcare cu sarcini a salariaților. Delegarea de competențe se realizează prin decizia managerului cu respectarea următoarelor condiții: respectă raportul dintre complexitatea sarcinilor/ atribuțiilor și cunoștințele, experiența și capacitatea necesară efectuării actului de autoritate încredințat, sunt precizate în cuprinsul acesteia termenele limită de realizare și criteriile specifice pentru îndeplinirea cu succes a sarcinilor/atribuțiilor delegate, sunt furnizate de către manager toate informațiile asupra responsabilităților ce vor fi încredințate, este confirmat prin semnătură, de către salariatul căruia i s-au delegat sarcinile/atribuțiile.

Muzeul funcționează cu 1 Direcție coordonată de un director și 1 Serviciu, coordonat de contabilul șef. Atribuțiile de coordonare a întregii activități sunt delegate, prin Decizie a managerului, directorului Direcției de muzeografie și cercetare științifică, în perioadele de concediu ale managerului. Existența procedurii clare de delegare a autorității înseamnă că atât directorul cât și contabilul șef înțeleg principalele domenii ale responsabilității conferite. Asumarea zonelor de responsabilitate determină, la nivel colectiv, direcțiile, obiectivele și activitățile muzeului, cu respectarea normelor interne, a resurselor financiare alocate, în scopul îndeplinirii viziunii și misiunii sale.

D. Analiza situației economico-financiare a instituției

1. Analiza datelor de buget din caietul de obiective, după caz, completate cu informații solicitate/obținute de la instituție:

1.1. Bugetul de venituri (subvenții/alocații, surse atrase/venituri proprii):

	2023	2024	2025
Subvenții	4.187.939,98	5.562.208,79	6.139.511,77
Alocații	-	-	-
Surse atrase (sponsozizări)	-	-	20.000,00
Venituri proprii	231.245,98	424.442,33	407.872,19
<i>din care:</i>			
<i>Ministerul Culturii</i>	0,00	16.990,10	61.053,89
<i>Proiect finanțat de Primăria Municipiului Zalău</i>	0,00	3.433,35	0,00

1.2. Bugetul de cheltuieli (personal; bunuri și servicii din care: cheltuieli de întreținere, colaboratori; cheltuieli de capital):

	2023	2024	2025
Cheltuieli de personal	2.995.787,00	3.271.912,00	3.478.468,00
Bunuri și servicii din care:	945.046,50	1.104.814,53	1.300.987,91
Acțiuni cu caracter științific și cultural	145.866,15	190.601,43	243.114,57
Cheltuieli de capital	377.939,98	1.240.712,27	1.298.486,90

2. Analiza comparativă a cheltuielilor (estimate și, după caz, realizate) în perioada/perioadele indicata/indicate în caietul de obiective, după caz, completate cu informații solicitate/obținute de la instituție

Nr. crt.	Denumirea programului	Devizul estimat 2023-2024-2025 total	Devizul realizat 2023-2024-2025 total	Observații, comentarii, concluzii
1.	Programul de cercetare științifică	400.000 lei	358.000 lei	Parțial fonduri asigurate de Ministerul Culturii și Cultelor
2.	Programul de cercetări arheologice preventive	600.000 lei	1.64.380 lei	Fonduri asigurate de beneficiarii cercetărilor
3.	Programul Repertoriul arheologic al județului Sălaj	7.000 lei	5.800 lei	
4.	Programul de comunicare și valorificare a rezultatelor cercetărilor științifice și a patrimoniului muzeal	760.000 lei	620.000 lei	
5.	Programul de evidență și clasare a bunurilor culturale	8.500 lei	6.100 lei	
6.	Programul de conservare restaurare	80.000 lei	76.000 lei	
7.	Programul de evenimente culturale	590.000 lei	579.230 lei	

	și activități educaționale			
8.	Programul editorial	180.000 lei	120.000 lei	

Costurile mai reduse în raport cu cele preconizate, chiar în condițiile majorării prețurilor la bunuri și servicii, se datorează restricțiilor legislative ale ultimilor ani privind limitarea cheltuielilor, respectiv volumului de muncă reclamat de anumite programe (cercetare arheologică preventivă) care a limitat mult activitățile celorlalte programe (editorial, de comunicare și valorificare a rezultatelor cercetării științifice).

3. Soluții și propuneri privind gradul de acoperire din surse atrase/venituri proprii a cheltuielilor instituției:

3.1. analiza veniturilor proprii realizate din activitatea de bază, specifică instituției (în funcție de tipurile de produse/servicii oferite de instituțiile de cultură - spectacole, expoziții, servicii infodocumentare etc.), pe categorii de produse/servicii, precum și pe categorii de bilete/tarife practicate: preț întreg/preț redus/bilet profesional/bilet onorific, abonamente, cu menționarea celorlalte facilități practicate;

	2023	2024	2025
TOTAL VENITURI	231.245,98	424.442,33	407.872,19
Cercetare arheologică preventivă	134.156,08 58,01% din total venituri	362.219,80 85,34% din total venituri	331.197,39 81,20% din total venituri
Bilete	67.702,00 29,28% din total venituri	30.581,00 7,20% din total venituri	42.246,00 10,36% din total venituri
Alte activități	29.387,90 12,71% din total venituri	28.208,19 6,65% din total venituri	34.428,80 8,44% din total venituri

Din analiza datelor se poate aprecia că sursa principală a veniturilor proprii o constituie cercetarea arheologică preventivă, acestea înregistrând cuantumuri simțitor mai mari în ultimii 2 ani, dată fiind situația generică pozitivă a finanțărilor lucrărilor de investiții la nivel național. Scăderile înregistrate la nivelul încasărilor din biletele de vizitare se datorează perioadei în care Sala Clio High Tech a fost indisponibilizată pe fondul cedării echipamentelor VR și a necesității actualizării aplicațiilor cu noile echipamente achiziționate.

3.2. Analiza veniturilor proprii realizate din alte activități ale instituției:

	2023	2024	2025
Proiecte educaționale	14.260,00	10.160,00	16.700,00

Ghidaj în limbă străină	180,00	180,00	210,00
Vânzări de publicații	5.574,90	5.875,34	11.556,80
Vânzări de suveniruri	9.553,00	5.523,00	6.172,00

3.3. Analiza veniturilor realizate din prestări de servicii culturale în cadrul parteneriatelor cu alte autorități publice locale:

- nu este cazul

4. Soluții și propuneri privind gradul de creștere a surselor atrase/veniturilor proprii în totalul veniturilor:

În perioada 2026-2029 ne propunem o creștere a veniturilor realizate din cercetarea arheologică preventivă, având în vedere că se continuă proiectul investițional *Autostrada Transilvania*, dar și alte lucrări care vor necesita acest tip de servicii oferite de noi. Începând cu anul 2026 preconizăm o creștere a veniturilor realizate din activitatea de bază (bilete de vizitare) prin redeschiderea expoziției permanente a Galeriei de Artă ”Ioan Sima” și ulterior a expozițiilor temporare. În egală măsură, după finalizarea spațiilor educaționale vom crește veniturile realizate din aceste activități. Din păcate, tarifele pentru produsele și serviciile oferite de muzee sunt mici, iar facilitățile stipulate de legislație (reduceri pentru elevi, pensionari, etc) sunt de natură să diminueze și mai mult veniturile proprii din activitatea de bază.

Ne propunem intensificarea demersurilor de atragere a fondurilor nerambursabile în special pentru activitățile cu dimensiune educațională (proiecte aplicate la AFCN).

4.1. Analiza ponderii cheltuielilor de personal din totalul cheltuielilor:

	2023	2024	2025
Total cheltuieli de personal	2.995.787,00	3.271.912,00	3.478.468,00
Pondere cheltuieli de personal din total cheltuieli	67,10%	68,05%	55,03%

Scăderea ponderii cheltuielilor de personal în anul 2025 se datorează majorării cheltuielilor de capital aferente lucrărilor de reabilitare a Galeriei de Artă ”Ioan Sima”. Faptul că în anii 2023-2024 ponderea cheltuielilor de personal a fost de peste două treimi din totalul cheltuielilor arată că bugetul alocat secțiunii de funcționare, Titlul II, este unul redus, fiindu-ne tot mai dificil să menținem sau să creștem nivelul calitativ al activităților derulate. Relevant, în acest sens este faptul că pentru programul de activități științifice și culturale

(ceea ce înseamnă costurile tuturor activităților derulate de specialiști) reușim să alocăm abia 30% din valoarea serviciilor de pază pe care suntem obligați să le contractăm.

4.2. Analiza ponderii cheltuielilor de capital din bugetul total:

	2023	2024	2025
Total cheltuieli de capital	377.939,98	1.240.712,27	1.298.486,90
Pondere cheltuieli de capital din bugetul total	8,47%	25,80%	20,54%

Comparativ cu anul 2023 creșterea ponderii cheltuielilor de capital este dată de valoarea lucrărilor de reabilitare a Galeriei de Artă, de amenajare a spațiilor exterioare acesteia, de realizare a expoziției de bază din aceeași locație, precum și de realizare a studiului DALI pentru reabilitarea Corpului administrativ.

4.3. Analiza gradului de acoperire a cheltuielilor cu salariile din subvenție/alocație:

	2023	2024	2025
Gradul de acoperire a salariilor din subvenție	100%	100%	100%

4.4. Ponderea cheltuielilor efectuate în cadrul raporturilor contractuale, altele decât contractele individuale de muncă (drepturi de autor, drepturi conexe, contracte și convenții civile)

	2023	2024	2025
Total cheltuieli de drepturi de autor, zilieri și drepturi conexe	100.900,00 lei	64.909,00 lei	106.826,00 lei
Ponderea cheltuielilor efectuate în contractelor de drepturi de autor și activităților cu zilieri	2,26%	1,35%	1,69%

Scăderea ponderii acestei categorii de cheltuieli este legată de diminuarea volumului cercetărilor arheologice sistematice datorată atât limitărilor de buget, cât și creșterii volumului de timp alocat cercetărilor arheologice preventive, în cadrul cărora costurile activităților cu zilierii au fost asigurate de beneficiari.

4.5. Cheltuieli pe beneficiar:

	2023	2024	2025
Din subvenție	72,69 lei	98 lei	102 lei
Din venituri proprii	3,30	3,68	4,16

Creșterea nivelului cheltuielilor pe beneficiar din subvenție în anul 2022 se explică prin aceeași creștere semnificativă a cheltuielilor de capital.

E. Strategia, programele și planul de acțiune pentru îndeplinirea misiunii specifice a instituției, conform sarcinilor formulate de autoritate:

Propuneri pentru întreaga perioadă de management

1. Viziune

➤ Ca și până acum viziunea MJIAZ se subsumează dezideratului de a face cunoscută identitatea socio-culturală a județului, prezentând trecutul și prezentul într-o manieră pluridisciplinară, corectă științific, atractivă și modernă. Muzeul și-a asumat deja de multă vreme saltul de la perceperea sa ca simplu depozitar al memoriei culturale prin artefacte la cea de spațiu dinamic, mereu atent la inovație și diversificare și centrat în permanență pe comunitate. În acest sens, muzeul oferă experiențe complexe, unice prin specificitatea lor, de învățare, socializare și relaxare activă. Astfel, el asumă rolul de spațiu cultural viu, liant pentru comunitate, unde există interacțiune și dialog, nu este doar un loc al contemplării pasive. Prin mesajul asumat (muzeu de secol XXI) viziunea are în centrul său continuarea introducerii de tehnologii emergente în documentarea și valorificarea patrimoniului, ținând același deziderat al democratizării accesului la acesta. Viziunea este reflectată în toate programele muzeului, care sunt orientate spre categorii diverse de beneficiari, oferă o perspectivă multidisciplinară asupra problematicilor și temelor abordate, îmbracă forme diferite de comunicare în funcție de adresabilitatea pe care o asumă, care promovează interactivitatea, dialogul, incluziunea și implicarea activă.

2. Misiune:

Pornind de la premisa că misiunea este o declarație sintetică în cuprinsul căreia trebuie să se reflecte ținta pe care instituția vrea să o atingă, misiunea Muzeului Județean de Istorie și Artă Zalău este aceea de a cerceta, proteja și valorifica științific patrimoniul cultural al județului, de a conserva și restaura bunurile culturale pe care le administrează, de a dezvolta programe și activități menite să educe comunitatea în spiritul respectului pentru valorile trecutului, de a contribui la consolidarea sentimentului de apartenență comunitară. Creșterea colecțiilor, valorificarea acestora prin forme cât mai atractive, dar și identificarea unor soluții creative de valorizare a patrimoniului, menite să contribuie la dezvoltarea locală, sunt

componente ale eforturilor instituționale. La nivelul strategiei manageriale ne asumăm, pe termen lung, misiunea documentării continue a elementelor de istorie locală, dar și a aspectelor legate de fenomene socio-economice recente, a dezvoltării și fidelizării diferitelor categorii de public de muzeu, a vizibilizării instituției și asumării ei de către comunitate ca un spațiu relevant. În egală măsură, misiunea MJIAZ este cea educațională, folosind ca suport patrimoniul muzeal și informațiile documentate prin cercetarea științifică și identificând cele mai interactive și de impact modalități de satisfacere a acestei misiuni. Prin toate programele derulate muzeul își propune și asumă misiunea de a deveni un liant comunitar, încercând să conecteze membrii comunității cu patrimoniul și elementele identitare.

3. Obiective (generale și specifice)

Obiective generale:

- Dezvoltarea colecțiilor de bunuri culturale și asigurarea condițiilor optime de depozitare și valorificare;
- Modernizarea infrastructurii muzeale, crearea unor spații de valorificare expozițională moderne și racordate la soluții muzeotehnice de maximă actualitate;
- Vizibilizarea muzeului și stimularea implicării comunității în viața culturală, prin utilizarea infrastructurii instituțiilor de cultură și prin consumarea ofertei acestora;
- Realizarea programului anual minimal, respectiv a activităților ce derivă din funcțiile de bază ale muzeului;
- Asigurarea condițiilor optime de desfășurare a activității instituției, respectiv aplicarea principiilor de eficiență, eficacitate și oportunitate în gestionarea surselor financiare;

Obiective specifice:

- Evidența, gestionarea și creșterea colecțiilor de bunuri culturale, asigurarea condițiilor optime de securizare și de menținere a integrității acestora;
- Digitizarea patrimoniului și facilitarea accesului publicului la colecțiile muzeului;
- Elaborarea și arhivarea documentației științifice, tehnice și administrative;
- Cercetarea colecțiilor și a informațiilor conexe, valorificarea prin mijloace specifice, adecvate grupurilor țintă (vizitatori, mediul academic, etc);

- Restaurarea bunurilor culturale provenite din campanii de cercetare științifică, respectiv din achiziții și donații;
- Constituirea și dezvoltarea colecțiilor de bunuri culturale aferente istoriei recente, respectiv dezvoltarea colecțiilor existente prin cercetări, achiziții și donații;
- Documentarea elementelor de patrimoniu cultural imaterial și completarea arhivei documentare a instituției;
- Dezvoltarea programului de valorificare a patrimoniului prin soluții de tehnologie modernă;
- Promovarea patrimoniului prin soluții neconvenționale, prin colaborări cu sectorul cultural independent în vederea creșterii și diversificării segmentelor de public;
- Diseminarea rezultatelor cercetării, a informațiilor legate de istoria locală și documentate științific prin instrumente de popularizare de largă accesibilitate;
- Educarea și fidelizarea unui public de muzeu prin derularea programelor culturale, a activităților educaționale și a atelierelor cu caracter interactiv;
- Dezvoltarea dimensiunii participative prin implicarea voluntarilor, dar și a altor segmente ale comunității în derularea programelor educaționale și culturale;
- Realizarea de măsurători periodice privind oferta culturală a muzeului și reconceptualizarea propunerilor instituției în funcție de feedback-ul consumatorilor.

4. Strategia culturală pentru întreaga perioadă de management

Pornind de la premisa că strategia culturală descrie modalitățile concrete prin care viziunea asumată este transpusă în realitate, fiind liantul între misiune și obiective, ne propunem ca aceasta să fie structurată pe câteva direcții care au în vedere: finalizarea organizării spațiilor expoziționale și repunerea lor în circuitul public, managementul patrimoniului, dezvoltarea colecțiilor și punerea lor în valoare prin modalități atractive, diversificarea categoriilor de public prin atragerea unor noi segmente (familiile și publicul adult), promovarea mai consistentă a activităților oferite. Principiile care definesc strategia propusă sunt: protejarea patrimoniului, asigurarea unui nivel calitativ sporit al ofertei

culturale, dezvoltarea componentei educaționale în sensul conceptului de *Life long learning*, implicare în viața comunității, deschidere și colaborare cu actori relevanți, responsabilitate culturală și economică.

➤ **Priorități administrative, logistice și investiționale la nivelul managementului**

- Finalizarea amenajării sălilor de expoziții temporare și a spațiilor educaționale (2027)
- Amenajarea cu tehnologii emergente (proiecții imersive) a unei săli din structura Galeriei de Artă (2028)
- Reabilitare Corp administrativ la Secția de Istorie V. Lucăcel – (2026-2029)
- Asigurarea dotărilor cu echipamente necesare derulării optime a activităților propuse.

➤ **Eficientizarea cercetării științifice derulată la nivelul muzeului prin:**

- stimularea cercetării în echipă, a cercetării aplicate și implicarea în proiecte de cercetare la nivel regional, cu finanțare din diverse surse.
- finanțarea activității de cercetare pe bază de programe/proiecte structurate în conformitate cu cerințele domeniului și prioritățile managementului. Pentru îndeplinirea acestui obiectiv avem în vedere următoarele măsuri:
 - prezentarea proiectelor de cercetare colective și individuale în consiliul științific cu detalierea obiectivelor vizate, a calendarului de derulare, a indicatorilor de măsurare, precum și a surselor de finanțare;
 - selectarea proiectelor, în principal a celor care propun colaborări intra-instituționale precum și parteneriate cu organisme internaționale și naționale;
 - prezentarea rezultatelor de etapă și a celor finale în consiliul științific, inclusiv analiza indicatorilor de măsurare a impactului proiectului;
 - stimularea specialiștilor în atragerea de finanțări nerambursabile pentru proiectele ce vizează satisfacerea dimensiunii educaționale și cea a formării unei comunități participative;
 - elaborarea instrumentelor de comunicare și promovare a rezultatelor cercetărilor, în special a celor destinate publicului larg;

- organizarea de campanii de informare periodică a comunității cu privire la cercetările efectuate;
- adaptarea temelor de cercetare la problematicile societății actuale precum și la nevoile comunității locale.

➤ **Eficientizarea comunicării științifice a rezultatelor cercetărilor.**

- indexarea revistei muzeului în bazele de date internaționale;
- realizarea și dezvoltarea schimburilor internaționale și naționale;
- publicarea numerelor aferente anilor viitori și păstrarea continuității revistei, condiție esențială pentru recunoașterea calității științifice;
- realizarea unei politici editoriale prin care să susținem publicarea celor mai valoroase cercetări derulate la nivelul instituției;

➤ **Managementul patrimoniului:**

Dincolo de activitatea de bază care presupune depozitarea, conservarea și restaurarea adecvată este necesară o abordare dinamică și creativă a patrimoniului muzeal, fundamentată pe următoarele direcții:

- Continuarea procesului de digitizare a patrimoniului, dezvoltarea arhivei digitale a colecțiilor și valorizarea acestora prin soluții atractive bazate pe tehnologia modernă;
- Adaptarea ofertei educaționale la profilul expozițiilor temporare în scopul unei mai bune valorizări atât a patrimoniului expus, cât și a eforturilor de documentare, organizare și comunicare a specialiștilor;
- Organizarea unui număr mai redus de expoziții temporare, dar cu un nivel calitativ superior asigurat prin achiziționarea de servicii specializate în design expozițional;
- Organizarea de campanii de prezentare în mediul rural a muzeului, colecțiilor și activităților educaționale;
- Colaborări inter-instituționale la nivel regional și național în vederea realizării unor expoziții ce oferă o imagine mai complexă asupra tematicilor asumate;
- Dezvoltarea colecțiilor prin orientarea achizițiilor în funcție de prioritățile stabilite în raport cu situația existentă, în special a celor de etnografie și artă, acestea făcând, în principal, obiectul achizițiilor;
- Realizarea acțiunilor de sensibilizare a potențialilor donatori, stabilirea unor modalități de popularizare a donatorilor și a donației, de fixare a memoriei acestora;

- Ofertarea de pachete educaționale adecvate diferitelor segmente de vârstă pe care le vizăm.

➤ **Creșterea vizibilității și îmbunătățirea imaginii muzeului:**

- Demararea unei campanii de promovare a Galeriei de Artă Ioann Sima la nivel regional, pe baza unui plan anual întocmit de specialistul cu atribuții PR;
- Intensificarea promovării în social media a activităților instituției, inclusiv prin campanii plătite;
- Realizarea de măsurători cantitative și calitative privind profilul beneficiarului actual, în vederea unei mai bune adecvări a ofertei culturale și educaționale la nevoile, așteptările și interesele acestuia;
- Organizarea de evenimente fanion care să consolideze prezența muzeului în comunitate și să mizeze pe dimensiunea participativă a acesteia;
- Dezvoltarea standului muzeului prin diversificarea ofertei de suveniruri, respectiv prin crearea unui magazin online.

5. Strategie și plan de marketing

- **Obiective generale de marketing:**
 - Creșterea vizibilității instituției și crearea unei identități vizuale unitare;
 - Creșterea gradului de informare a comunității privind oferta culturală a instituției;
 - Creșterea numărului de vizitatori și fidelizarea unor categorii de public pentru activități cu adresabilitate diferită;
 - Introducerea muzeului în oferta agențiilor de turism;
- **Strategii de marketing:**
 - Realizarea și implementarea unei strategii digitale care urmărește transformarea prezenței online a muzeului într-o extensie firească a experienței muzeale și într-un instrument activ de construire a relației dintre patrimoniu și comunitate. În perioada 2026–2029, comunicarea digitală a muzeului va urmări: dezvoltarea unei identități vizuale coerente; utilizarea conținutului video ca instrument principal de comunicare; dezvoltarea storytelling-ului cultural; creșterea interacțiunii cu

publicul; consolidarea comunității online; dezvoltarea unei arhive digitale de patrimoniu și memorie; promovarea experiențelor muzeale contemporane; valorizarea relației dintre patrimoniu, oameni și comunitate.

- Continuarea și dezvoltarea evenimentelor (programelor) fanion (de ex. *Noaptea Europeană a muzeelor*), ca momente de maximă vizibilitate care nu doar contribuie la consolidarea identității instituționale, ci educă comportamentul participativ al publicului, favorizează identificarea de noi categorii de public, permit valorizarea patrimoniului prin experiențe contemporane și accesibile;
- Organizarea de expoziții temporare eveniment, care să aibă anvergură și complexitate sporită, să reunească participări de la nivel național și internațional, să abordeze tematici care preocupă societatea actuală și să provoace dezbateri în comunitate (și nu numai);
- Dezvoltarea unei game coerente de produse culturale și de merchandising, atractive vizual, contemporane, educative, accesibile, recunoscutibile, inspirate direct din patrimoniul și identitatea muzeului. Astfel, ca exemplificare avem în vedere:
 - o produse inspirate de creația artistică a lui Ioan Sima (printuri și reproduceri după lucrări; cărți poștale; semne de carte; caiete și agende ilustrate; obiecte decorative; reproduceri ale unor schițe și detalii din lucrări; produse textile inspirate din cromatica și stilul artistului);
 - o produse inspirate din colecția de entomologie (ilustrații și printuri cu fluturi și insecte; cărți poștale și postere; stickere și badge-uri; tricouri și tote bags, etc)
 - o jocuri și materiale educaționale pentru copii;
 - o produse identitare ale muzeului;
 - o produse educaționale;
 - o produse culturale digitale (tururi virtuale, materiale multimedia, aplicații și experiențe VR, etc)
- Dezvoltarea de parteneriate strategice (cu școli și licee, universități și mediul academic, ONG-uri și sectorul social, mediul creativ și artistic, etc);
- Realizarea și promovarea unor materiale privind activitățile de cercetare derulate de specialiști atât în cadrul unor evenimente cu public, cât și în mass media locală și regională;

- Utilizarea judicioasă a resurselor financiare ale instituției, prin prioritizarea alocațiilor și corelarea acestora cu obiectivele specifice și rezultatele așteptate;
- Elasticizarea politicilor de preț și de distribuție a serviciilor și produselor culturale ale muzeului;
- Dezvoltarea sistemului de voluntariat pentru organizarea și promovarea activităților muzeului.

6. Programe propuse pentru întreaga perioadă de management

➤ **Programul *Cercetări arheologice sistematice în vestul și nord-vestul României.***

Pentru perioada următorilor 3 ani va fi continuat programul care propune o viziune coerentă și integratoare asupra istoriei antice și medievale a județului, finalitatea vizând valorificarea științifică prin publicații în literatura de specialitate, și prin informări de largă accesibilitate destinate publicului nespecialist. Programul destinat cercetărilor arheologice sistematice este în continuă dezvoltare, iar pentru perioada menționată, pe lângă continuarea temelor deja asumate se intenționează și documentarea unor teme noi care să permită abordări transdisciplinare în cadrul evenimentelor științifice și a publicațiilor instituției. De asemenea, vor fi realizate cercetări arheologice în zone unde s-au efectuat deja prospecții non-invazive pentru identificarea celor mai bine conservate structuri și obținerea unor date preliminare.

➤ **Programul *Repertoriul arheologic al județului Sălaj***

Programul propune completarea anuală a Repertoriului cu noile situri descoperite în urma cercetărilor arheologice preventive de pe loturile 3B3 și 3B4 ale Autostrăzii Transilvania precum și cu cele descoperite în urma cercetărilor de teren, a întocmirii Studiilor istorice pentru PUG-urile UAT-urilor, respectiv a celor descoperite în urma activităților de detecție.

➤ **Programul *Cercetări arheologice preventive pe teritoriul județului Sălaj***

Prin legislația specifică muzeul are ca atribuție și competențe derularea cercetărilor arheologice preventive, însă este dificilă previzionarea proiectelor ce se vor defășura în perioada următorilor trei ani, întrucât este o activitate derulată la solicitarea unor beneficiari, în baza unui contract, și condiționată de volumul investițiilor derulate în arealul județului și nu numai. Situația actuală ne permite să previzionăm doar că pentru perioada următoare (2026-2027) se vor derula lucrări de descărcare de sarcină arheologică pe lotul 3B3 și 3B4 ale

Autostrăzii Transilvania, în zona localităților Românași, Treznea, Meseșeni de Jos, com. Crasna, Boghiș.

➤ **Program de cercetare socio-istorică**

Programul își propune să continue demersurile de documentare a unor teme legate de implicarea personalităților sălăjene în marile evenimente care au marcat secolul XX, precum și aspecte privitoare la viața socio-economică și evoluția demografică a comunităților sălăjene. De asemenea, vor fi avute în vedere elemente ce vizează viața culturală și politică a Sălajului. Cercetarea se va realiza prin consultarea fondurilor de documente existente în biblioteci și arhive din țară, iar rezultatele vor fi publicate prin studii și volume monografice. Ne propunem și continuarea seriei de instrumente de promovare a rezultatelor cercetării științifice către publicul nespecialist, iar în acest sens avem în vedere realizarea de broșuri de prezentare sintetică și accesibilă a temelor documentate științific.

. De asemenea, ca program de cercetare interdisciplinară, se va continua și documentarea unor teme ce țin de metodologia cercetărilor istoriei recente, respectiv aspecte legate de evoluția societății rurale în secolele XX-XXI, cu privire specială asupra elementelor privind colectivizarea și de-colectivizarea agriculturii, rezistența anticomunistă în Sălaj.

➤ **Program de cercetare socio-etnografică *Documentarea și repertorierea patrimoniului etnografic material și imaterial specific comunităților sălăjene.***

Programul își propune continuarea cercetărilor etnografice și interdisciplinare a stilului de viață rural specific comunităților sălăjene, cu sesizarea elementelor de modernizare, de diluare a structurilor tradiționale, inclusiv a celor de reinventare a tradițiilor locale. Va fi continuat programul de cercetare a fenomenului locuirii în rural cu abordarea zonelor nedocumentate în anii anteriori. Prin cercetările cu profil socio-etnografic se vor obține materiale audio și video ce vor fi arhivate digital și se vor constitui într-o bază de date care să ofere o imagine complexă asupra elementelor de patrimoniu material și imaterial. Salvarea lor în format digital va permite o accesibilitate mai largă pentru cei interesați în cunoașterea faptelor de cultură populară, dar și o promovare sub diferite forme a unui mod de viață ce cunoaște schimbări tot mai profunde sub impactul fenomenelor de globalizare și modernizare a societății românești. Programul va permite stabilirea unor parteneriate cu autoritățile locale și alți reprezentanți ai acestora, pentru implicarea și susținerea repertorierei faptelor de cultură populară, precum și în promovarea acestora ca elemente ce definesc identitatea locală a zonei. În acest context, beneficiarii activităților de cercetare și popularizare a rezultatelor sunt atât

muzeul, prin completarea bazelor de date și constituirea unei arhive digitale, completarea colecțiilor de profil, mediul academic prin comunicarea informațiilor documentate, cât și comunitatea locală prin cunoașterea și prezervarea elementelor de patrimoniu material și imaterial de interes etnografic.

➤ **Programul de valorificare a rezultatelor cercetărilor științifice și a patrimoniului muzeal:**

În cadrul programului vor fi încurajate participările la sesiunile și simpoziioanele științifice cu caracter internațional, național și local în vederea prezentării rezultatelor cercetării științifice și a patrimoniului către mediul științific. De asemenea, ne propunem continuarea organizării unor simpoziioane științifice tematice cu un număr mai restrâns de specialiști (aprox.20) și cu profil tematic aferent domeniilor de cercetare ale muzeului.

Programul expozițional va fi reconceptualizat (2027) după finalizarea sălilor de expoziții temporare, infrastructura fiind una modernă și permițând expoziții care să valorifice patrimoniul și istoria locală/națională în forme atractive. Astfel, vom opta pentru expoziții mai reduse numeric (maxim 3 pe an) dar cu angajarea unor servicii de design expozițional, menite să crească atractivitatea și calitatea expunerii, punând astfel mult mai bine în valoare patrimoniul expus. Vom continua programul de expoziții temporare virtuale, precum și intensificarea colaborărilor cu alte instituții muzeale în vederea promovării colecțiilor muzeului. De asemenea, se va continua organizarea de expoziții și în alte locații, cu accent asupra celor fotodocumentare care nu reclamă condiții speciale de microclimat și securitate, dar care permit o mai bună vizibilitate a conținuturilor expuse. În egală măsură, ne propunem continuarea realizării de expoziții online, pe site-ul muzeului, inclusiv cu bunurile culturale digitalizate și modelate 3D.

În scopul orientării mesajului instituției către beneficiari din mediul rural, ne propunem organizarea unor expoziții bazate pe panouri informative care pot fi adaptate unor spații ce nu permit etalarea pieselor de patrimoniu în lipsa condițiilor de securitate și de expunere.

➤ **Program de digitalizare a patrimoniului mobil**

La nivelul muzeului s-a creat în ultimii ani o infrastructură proprie, adaptată direcției privind digitizarea patrimoniului cultural, infrastructură care dispune de personal specializat, metodologie aplicată care permite scanarea integrală a bunurilor culturale, a siturilor arheologice și a clădirilor de patrimoniu cât și de aparatură proprie, fiind astfel printre puținele muzee din țară care dezvoltă un proiect de digitizare coerent și susținut, cu un grad

ridicat de autonomie. Arhiva digitală a colecțiilor noastre cuprinde aproximativ 700 de modele 3D cu bunuri culturale cu profil diferit (arheologie, etnografie, artă plastică, istorie), care sunt și prezentate prin intermediul programului de expoziții online sau a celui de expoziții temporare virtuale, cu informațiile aferente. Vom continua aceste demersuri, întrucât ne permit nu doar dezvoltarea arhivei digitale, dar și protejarea unor bunuri culturale ce pot fi deteriorate prin manipulări succesive, respectiv ne asigură posibilitatea unei mai ample promovări a patrimoniului mai ales în spații out-door. Evident, expozițiile digitale nu înlocuiesc expozițiile clasice, în schimb le completează și le fac mult mai atractive pentru un public care devine din ce în ce mai racordat la tehnologii emergente și a cărui necesitate de consum cultural este mult mai pretențioasă decât în anii precedenți. Subliniem faptul că aceste expoziții au un grad ridicat itinerare; în prezent muzeul poate pune la dispoziția muzeelor și publicului larg atât infrastructura necesară cât și conținuturile (realizate de către personalul specializat al instituției).

➤ **Programul de restaurare-conservare, evidență, gestionare și dezvoltare a patrimoniului muzeal**

Programul vizează continuarea procedurilor de inventariere a pieselor în *Registrul informatizat pentru evidența analitică a bunurilor culturale*, a patrimoniului rezultat din cercetările arheologice precum și a celui provenit din achiziții. Pentru perioada 2026-2029 o prioritară majoră o va constitui intensificarea demersurilor de digitizare a bunurilor culturale, de clasare a acestora. În egală măsură, vom proceda la continuarea demersurilor de reevaluare a bunurilor culturale pe măsură ce vor fi clasate, așa cum prevăd rigorile legislației financiar-contabile.

În baza demersurilor de verificare a stării de conservare a bunurilor culturale există un plan de restaurare a celor care necesită intervenții, plan completat anual cu bunurile provenite din cercetările arheologice. Principalul beneficiar al activităților din structura programului este muzeul ca depozitar al moștenirii culturale, dar și comunitatea căreia i se adresează prin colecțiile constituite și gestionate conform normelor ce asigură prezervarea acestora.

➤ **Programul educațional:**

Programul educațional răspunde nevoilor privind transformarea patrimoniului cultural local într-o resursă activă de inspirație, educație și dezvoltare comunitară, contribuind la consolidarea legăturii dintre patrimoniu și comunitate. Intenționăm să păstrăm structurarea pe criteriul geografic, respectiv adresabilitatea urbană și rurală, pornind și de la observația

noastră asupra faptului că majoritatea activităților culturale se concentrează în orașe, în timp ce satele beneficiază într-o măsură redusă de inițiative care transforme patrimoniul local într-o resursă activă de educație, creativitate și dezvoltare comunitară. Tot din perspectiva criteriului geografic ne propunem, ca element de noutate, extinderea ofertei educaționale în regiune, prin includerea de activități în pachetele ofertate grupurilor de turiști proveniți din mediul școlar. În egală măsură, programul va avea în vedere și o structurare demografică, proiectele propuse adresându-se diferitelor categorii de vârstă școlară. Vom continua construirea ofertei educaționale prin asocieri cu expozițiile temporare, astfel încât să asigurăm și obiectivul creșterii vizitării. Pentru perioada 2027-2029 finalizarea amenajării spațiilor educaționale va asigura creșterea nivelului calitativ al activităților derulate, precum și posibilitatea diversificării ofertei educaționale.

➤ **Program de evenimente culturale**

Pentru creșterea vizibilității instituției, dar și în ideea consolidării sentimentului de apartenență comunitară, respectiv pentru asumarea muzeului ca un spațiu de cunoaștere și relaxare viu, dinamic, ofertant, ne propunem să continuăm programele culturale de tip eveniment ajunse la câteva ediții (*Noaptea Europeană a muzeelor*, *Noaptea cercetătorilor europeni*, *Ziua Națională a României*, etc), cu permanenta lor evaluare și restructurare în funcție de feed-back-urile înregistrate. Ca element de noutate ne bazăm pe spațiul creat în curtea Galeriei de Artă Ioan Sima, unde intenționăm să organizăm evenimente de week-end cu public mai restrâns (concerte, piese de teatru, prelegeri, prezentări, etc), care să ne permită o fidelizare a celor interesați, mizând pe atractivitatea spațiului care scoate actul de cultură din sala de muzeu și îl plasează aproape de natură (spațiul fiind în proximitatea grădinii Galeriei).

➤ **Program editorial**

Ne propunem continuarea demersurilor de publicare anuală a revistei noastre *Acta Musei Porolissensis*, precum și creșterea numărului de baze de date în care aceasta să fie indexată. Vizăm, în egală măsură, creșterea calității științifice prin colaborări cu specialiști de prestigiu din țară și străinătate. Pentru a crește interesul față de patrimoniu și de activitățile unui muzeu ne propunem intensificarea publicării de materiale de popularizare (broșuri, cataloage de colecție) accesibile, cu informații relevante, care să păstreze rigoarea științifică, dar să răspundă curiozității și dorinței de a cunoaște profilul identitar al zonei.

De asemenea, avem în vedere încurajarea și susținerea producției științifice a specialiștilor instituției noastre, cu predilecție a lucrărilor care își propun popularizarea și

promovarea patrimoniului muzeal. În egală măsură, avem în vedere colaborarea și publicarea lucrărilor unor specialiști care vizează bogăția culturală și elementele de tradiție a zonei Sălajului.

7. Proiecte din cadrul programelor.

➤ **Programul *Cercetări arheologice sistematice în vestul și nord-vestul României.***

▪ ***Amprenta antropogenetică a populațiilor locale din preistorie până în evul mediu timpuriu.*** Proiectul vizează realizarea de analize antropologice, genetice, de izotopi, precum și datarea C14 a resturilor scheletice în vederea identificării tuturor elementelor de rit, ritual, comportament social sau atribuire etnică a populațiilor care au locuit în actualul spațiu sălăjean.

▪ ***Contribuții arheologice la cunoașterea comportamentului funerar al populațiilor primei epoci a fierului din zona cursului inferior al Mureșului.*** Proiectul vizează cercetarea și publicarea descoperirilor funerare din prima epocă a fierului realizate în cadrul proiectului de cercetare arheologică preventivă ”Modernizare cale ferată Timișoara – Arad” (2023-2026).

▪ ***Război și pace la dacii din nord-vestul României.*** Proiectul vizează abordarea sistematică a sectorului nord-vestic de pe dealul *Cetățuie* de la Stârciu în vederea stabilirii detaliilor cronologice și constructive ale fortificației. Totodată se vor continua cercetările în necropola comunității dacice din zonă.

▪ ***Cercetarea epigrafică greco-latină în nord-vestul Daciei romane (EpiGraph).*** Proiectul de cercetare reprezintă un demers științific continuu care are ca obiectiv principal editarea documentelor epigrafice antice redactate în limba latină sau greacă, atât piese monumentale (altare, plăci de construcții, monumente funerare) cât și cele din categoria descoperirilor epigrafice minore realizate pe suport metalic (bronz în special) sau pietre semiprețioase.

▪ ***Bijuterii și podoabe vestimentare din Transilvania în ambientul elitelor. Perioada Principatului.*** Proiectul are ca obiectiv principal studierea practicilor de înmormântare a elitelor transilvănene din perioada Principatului, analiza tipurilor de înmormântare (prin studii de caz), și studierea, prelucrarea pieselor de bijuterii și accesoriilor vestimentare provenite din aceste

înmormântări, în vederea cunoașterii și înțelegerii mai aprofundate a stilului de viață, modului de gândire, a relației cu moartea și viața, a economiei în viața elitelor transilvănene, în epoca premodernă.

- ***Mediul ecleziastic medieval și premodern în județul Sălaj.*** Proiectul vizează cercetarea arhitecturii religioase medievale și premoderne în județul Sălaj, evoluția și cronologia bisericilor. Totodată propune documentarea formele de manifestare a elitelor în mediul ecleziastic, punând accent pe aspectele arhitecturale și cele funerare.

- ***Topografie, organizare și arhitectură în habitatul medieval timpuriu din Depresiunea Silvaniei. Modele locale și legături cu zonele învecinate.*** Cercetarea va urmări analiza formele de manifestare a habitatului în spațiul analizat, caracteristicile topografice în relație cu cele geografice, organizarea/structura internă a elementelor de habitat uman: așezări, fortificații, biserici și cimitire, caracteristicile arhitecturale ale variatelor construcții identificate în spațiul habitational (așezări, fortificații, biserici), aspectele particulare și generale ale inventarelor arheologice, modelele locale în relație cu cele din zonele învecinate (extinse la nivelul Bazinului Carpatic).

- ***Monedă și circulație monetară în Evul Mediu sălăjean.*** Proiectul are ca obiectiv identificarea unor descoperiri numismatice medievale și premoderne mai vechi, cu precădere din a doua jumătate a secolului al XIX-lea până în primele două decenii ale secolului XX și introducerea lor în circuitul științific, alături de alte descoperiri monetare mai recente din acest areal, provenite din cercetări arheologice, detecții, achiziții și donații.

➤ **Program de cercetare socio-istorică**

- ***Sălajul secolelor XIX-XX și personalitățile sale.*** Proiectul își propune să continue demersurile de documentare a unor teme legate de implicarea personalităților sălăjene în marile evenimente care au marcat secolul XX, precum și aspecte referitoare la viața socio-economică și evoluția demografică a comunităților sălăjene. De asemenea, are în vedere și documentarea elementelor ce vizează viața culturală și politică a Sălajului.

- ***Localități sălăjene între modern și contemporan.*** Proiectul urmărește evoluția satelor sălăjene și impactul evenimentelor istorice asupra lor, în secolele XIX-XX. Pornind de la bibliografia edită, cercetarea are la bază documentele de arhivă, presa vremii și interviurile de istorie orală.

- ***Ionel Pop – omul, scriitorul, vânătorul.*** Proiectul vizează studierea dosarelor penale și informative ale lui Ionel Pop din Arhiva Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității și publicarea unor studii.

➤ **Program de cercetare socio-etnografică**

- ***Trecut și prezent în arhitectură, habitat și locuire rurală (jud. Sălaj)*** . Proiectul de cercetare interdisciplinară continuă radiografierea obiectivelor arhitecturale din satele sălăjene și descrierea dinamicii arhitecturale, între tradițional și modern.

- ***Între simbolistica feminității și practicile ritualice. Muruna – cununa fetelor din comunitățile din zona Sub Meseș, Sălaj.*** Proiectul propune documentarea și valorizarea unei secvențe importante din seria riturilor de trecere specifice culturii tradiționale sălăjene, întrucât oferă o perspectivă asupra statutului social și a identității de gen. Tema va fi investigată atât sub aspectul conotațiilor sociale și simbolice, cât și din perspectiva tehnicilor de realizare

- ***Repere identitare sălăjene: sate și țărani***

Alte proiecte de documentare:

- ***Biografia și activitatea științifică a lui Takács Albert. Contribuții la valorificarea patrimoniului cultural și natural sălăjean.*** Proiectul își propune identificarea, inventarierea și valorificarea contribuțiilor științifice ale lui Takács Albert, prin cercetarea bibliografiei, a documentelor de arhivă și a corespondenței asociate activității sale. Demersul urmărește reconstituirea biografiei intelectuale a cercetătorului și evidențierea rolului său în dezvoltarea cercetării patrimoniului cultural și natural din județul Sălaj.

➤ **Programul de comunicare și valorificare a cercetărilor științifice și a patrimoniului muzeal:**

- Continuarea organizării anuale a simpoziunelor științifice cu participare mai restrânsă, cu publicarea comunicărilor în volume dedicate sau în revista muzeului

- Proiecte expoziționale cu caracter temporar (propunerile sunt minimale, cu precizarea că tematicile abordate pot fi schimbate în cursul anului, dar se păstrează numărul de maxim 3 expoziții temporare după finalizarea în 2027 a spațiilor dedicate acestora):

- *Muzeul pentru tine* (propunere în parteneriat cu Rețeaua Națională a Muzeelor din România)
- *Dacii din Depresiunea Șimleului. Descoperiri recente*
- *Scrisul și cititul în mediul militar roman din Nord-Vestul Daciei*

- *Statutul și viața femeilor, văzute prin prisma inventarelor funerare aparținând perioadei medievale și premoderne.*
- *Arhitectură și design în habitatul medieval timpuriu*
- *Fascinanta lume a monedelor și bancnotelor românești.*
- *Urme ale trecutului...Cercetări arheologice preventive pe traseul Autostrăzii Transilvania din Sălaj*

Vor fi continuate programele *Digi History* (expoziții temporare online cu piesele modelate 3D), *Vreau la muzeu* (expoziții temporare virtuale create în aplicația pe care o deținem și vizitate cu echipamentele VR), *Clio Explorer* (programul de postări lunare cu informații legate de rezultatele proiectelor de cercetare), *Minutele istoriei* (scurte materiale video dedicate istoriei recente și obiectivelor de patrimoniu din județ).

➤ **Program de digitizare a patrimoniului mobil**

- Continuarea programului de digitizare a patrimoniului mobil din colecțiile muzeului.
- Producerea de conținut 3D pentru programul expozițional *Vreau la Muzeu!*, atât pentru expozițiile muzeului cât și pentru muzeele partenere. Generare de expoziții virtuale pe diferite teme stabilite și itinerarea lor.

➤ **Programul de restaurare-conservare**

- restaurarea patrimoniului numismatic provenit din cercetări arheologice, descoperiri întâmpătoare, donații, achiziții etc, conform Planului anual de restaurare.
- restaurarea patrimoniului ceramic, a celui din metal, provenit din cercetări arheologice, conform Planului anual de restaurare.

➤ **Programul de gestiune, evidență, clasare și dezvoltare a colecțiilor**

- continuarea operațiunilor de completare a *Registrului informatizat pentru evidența analitică a bunurilor culturale*
- continuarea procesului de realizare a Fișelor de evidență analitică pentru bunurile culturale aflate în administrarea MJIAZ
- Clasarea bunurilor culturale reprezentative din colecțiile muzeului;
- Continuarea procesului de reevaluare a bunurilor culturale clasate;

- Creșterea și dezvoltarea colecțiilor de bunuri culturale prin cercetări, achiziții și donații.

➤ **Program educațional:**

- ***Vacanță la Muzeu – Educație prin patrimoniu și creativitate.*** Proiectul răspunde nevoii de facilitare a accesului direct la patrimoniu și a celei privind învățarea prin experimentare. Activitățile propuse transformă colecțiile muzeului din simple resurse expoziționale în instrumente active de educație, creativitate și dezvoltare personală.
- ***Educație prin patrimoniu.*** Proiect educațional adresat școlilor din mediul rural propunând un model de educație muzeală itinerantă prin care patrimoniul este adus direct în școli, transformându-se într-un instrument de învățare activă, participativă și interdisciplinară. Proiectul vizează creșterea accesului copiilor și tinerilor din mediul rural la educație culturală de calitate prin valorificarea patrimoniului cultural și natural al județului Sălaj și integrarea acestuia în activități educative interactive și participative.
- ***Vineri la muzeu! Patrimoniul ca resursă educațională pentru elevii ciclului primar.*** Proiectul răspunde nevoii de apropiere a elevilor de patrimoniul cultural și natural local prin activități interactive desfășurate pe parcursul întregului an școlar. Acesta transformă muzeul într-un spațiu educațional deschis, în care copiii învață prin descoperire, experiment și creație. Proiectul valorifică patrimoniul muzeal prin transformarea obiectelor, colecțiilor și temelor de cercetare ale muzeului în experiențe educaționale adaptate copiilor din ciclul primar.
- ***Science power. Cercetător la muzeu!*** Acest proiect are o componentă distinctă față de celelalte proiecte educaționale ale muzeului, deoarece nu urmărește doar educația prin patrimoniu, ci și inițierea tinerilor în cercetare, valorificarea patrimoniului prin metode științifice și orientarea vocațională către domeniile patrimoniului și cercetării.
- ***Educație prin patrimoniu: împreună la muzeu!*** În cadrul acestui proiect accentul este pus pe accesibilizarea patrimoniului pentru grupurile vulnerabile, incluziunea socială prin cultură, educația muzeală și dezvoltarea sentimentului de apartenență la comunitate. Programul nu este doar unul educativ, ci și unul de integrare socială prin intermediul patrimoniului cultural local. Se derulează în parteneriat cu Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Sălaj și își propune să faciliteze accesul beneficiarilor la patrimoniul cultural local și la experiențe de învățare nonformală bazate pe descoperire, participare și dialog.
- ***Un muzeu pentru toți.*** Este un parteneriat pentru incluziune, acces la cultură și valorizarea creativității persoanelor cu boli rare. Acest proiect are o dimensiune distinctă față

de celelalte inițiative educative ale muzeului, fiind situat la intersecția dintre educația muzeală, accesibilizarea patrimoniului, incluziunea culturală și responsabilitatea socială a instituțiilor de cultură.

▪ ***Speranța la muzeu.*** Proiectul, derulat în parteneriat cu Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă „Speranța” Zalău urmărește valorificarea patrimoniului cultural și natural administrat de muzeu prin activități adaptate nevoilor și particularităților copiilor cu dizabilități, transformând muzeul într-un spațiu de învățare incluziv, sigur și stimulant.

Programul educațional va cuprinde și proiectele *Școala altfel* și *Săptămâna verde* în cadrul cărora vor fi oferite activități educaționale corelate cu vârsta participanților, cu tematici asociate expoziției de bază, respectiv expozițiilor temporare.

➤ **Program de evenimente culturale**

- *Ziua Culturii Naționale*
- *Noaptea Europeană a Muzeelor.*
- *Zilele Europene ale Arheologiei*
- *Zilele Europene ale Patrimoniului.*
- *Noaptea Cercetătorilor Europeni.*
- *Ziua Națională a României*
- *Program de evenimente de weekend în curtea Galeriei de Artă Ioan Sima*

➤ **Program editorial :**

- publicarea numerelor anuale ale revistei *Acta Musei Porolissensis*;
- Publicarea volumelor care valorifică activitatea de cercetare a specialiștilor, precum și a volumelor tematice ca reunesc comunicări prezentate la evenimente științifice sau contribuții ale colaboratorilor pe teme asumate de muzeu;
- Publicarea instrumentelor de promovare a patrimoniului și a elementelor de istorie locală (cataloge, broșuri, albume, etc).

8. Alte evenimente, activități specifice instituției, planificate pentru perioada de management

- Participarea, în calitate de parteneri, în proiecte derulate de autorități locale, instituții publice, asociații și fundații, la solicitarea acestora;
- Participări la evenimente și programe culturale organizate de autorități locale prin intermediul Asociației „Amicii Muzeului” - Zalău

- Colaborarea cu universități și alte instituții de profil din țară pentru practica studenților;
- Acordarea de consultanță științifică autorităților locale, instituțiilor școlare în elaborarea unor materiale de informare și promovare a patrimoniului cultural;
- Realizarea, la comanda diverselor instituții, asociații și agenți economici, a replicilor după elemente și piese de patrimoniu în vederea comercializării lor.

F. Previzionarea evoluției economice financiare a instituției publice de cultură, cu o estimare a resurselor financiare ce ar trebui alocate de către autoritate, precum și a veniturilor instituției ce pot fi atrase din alte surse

1. Proiectul de buget de venituri și cheltuieli pe perioada managementului:

Buget aprobat	2026	2027	2028	2029
Venituri	7.680.000	6.091.000	6.048.000	6.053.000
- venituri proprii	200.000	200.000	200.000	200.000
- sume utilizate din excedent	1.140.000	0	0	0
- subvenție	6.340.000	10.132.000	9.870.000	6.634.000
Cheltuieli	7.680.000	10.332.000	10.070.000	6.834.000
- cheltuieli de personal	3.516.000	3.868.000	4.060.000	4.264.000
- cheltuieli cu bunuri și servicii	1.558.000	1.714.000	1.800.000	1.853.000
- acțiuni cu caracter științific și cultural	468.000	500.000	510.000	517.000
- cheltuieli de capital	2.138.000	4.250.000	3.700.000	200.000

La cheltuieli de capital ne propunem ca investiții:

- finalizarea lucrărilor de reamenajare a sălilor de expoziții temporare și de amenajare a noilor spații educaționale de la Galeriei de Artă "Ioan Sima" (2027)
- lucrări de reabilitare a corpului administrativ din strada Unirii, nr.9 (subsol, parter, 2 etaje, mansardă) (2026-2029)
- Amenajarea cu soluții de tehnologie modern a unui spațiu expozițional din cadrul Galeriei de Artă Ioan Sima (proiecții imersive) (2028)

2. Numărul estimat al beneficiarilor pentru perioada managementului:

2.1.la sediu: 18.000 în 2027

20.000 în 2028

22.000 în 2029

2.2. în afara sediului: cuantificarea în afara sediului este imposibil de realizat, neexistând posibilități de monitorizare a beneficiarilor, iar categoria celor care beneficiază de activitatea muzeului este extrem de diversă, de la mediul științific până la agenți economici sau persoane private, beneficiare ale serviciilor de descărcare de sarcină arheologică. De asemenea, în seria beneficiarilor se înscriu și vizitatorii online, respectiv următorii paginilor de social media ale muzeului.

3. Programul minimal estimat pentru perioada de management aprobată:

Program minimal 2027

Nr. crt.	Program	Scurtă descriere a programului	Nr. proiecte în cadrul programului	Denumirea proiectului	Buget prevăzut pe program
1.	Programul de cercetare științifică *Programul este multianual și vizează perioada 2027-2029	Este un program structurat pe 3 componente: cercetarea arheologică sistematică, cercetarea istorică, cercetarea socio-etnografică	14 proiecte cu teme individuale	Programul cuprinde - proiectele de cercetare arheologică sistematică detaliate la pct.E.7 - proiectele de cercetare istorică detaliate la pct.E.7 - proiectele de cercetare socio-etnografică detaliate la pct.E.7	100.000 lei
2.	Programul de cercetare arheologică preventivă *Programul este multianual și vizează perioada 2027-2029	Programul vizează salvarea vestigiilor arheologice amenințate cu distrugerea de realizarea lucrărilor de investiții.		Programul se va derula conform solicitărilor beneficiarilor	Valoarea va fi în funcție de solicitările beneficiarilor
3.	Programul <i>Repertoriul arheologic al județului Sălaj</i>	Programul propune o evaluare a densității de locuire din preistorie până în Evul mediu târziu, siturile fiind		Programul constă în publicarea Repertoriului, dar și în continuarea activităților punctuale de	10.000 lei

		reperate și beneficiind de protecție.		verificare și identificare a siturilor noi.	
4.	Programul de comunicare și valorificare a cercetărilor științifice și a patrimoniului muzeal *Programul este multianual și vizează perioada 2027-2029	Programul vizează comunicarea și valorificarea cercetării științifice și a patrimoniului muzeal pe două componente: comunicare în mediul științific și către publicul nespecialist, respectiv organizarea evenimentelor expoziționale	3 expoziții realizate fizic	Participări la sesiuni de comunicări, simpozioane cu caracter internațional, național și local, prezentări, prelegeri, conferințe adresate comunității locale Expoziții: - propuneri minimale la pct. E 7	100.000 lei
5.	Programul de restaurare - conservare a bunurilor culturale *Programul este multianual și vizează perioada 2027-2029	Programul se referă la intervenția asupra patrimoniului mobil în scopul prezervării acestuia	2	-conservarea bunurilor culturale -restaurarea bunurilor culturale rezultate din cercetări, achiziții, donații	20.000 lei
6.	Programul de evidență, clasare și dezvoltare a colecțiilor *Programul este multianual și vizează perioada 2027-2029	Inventarierea patrimoniului cultural mobil deținut, întocmirea fișelor de evidență, evidență informatizată, întocmirea documentației de clasare, realizarea dosarelor de reevaluare a bunurilor clasate, creșterea colecțiilor prin cercetări, achiziții și donații		-evidența informatizată a bunurilor culturale -clasarea bunurilor culturale -reevaluarea bunurilor culturale clasate -achiziții, donații	10.000 lei
7.	Programul educațional *Programul este multianual și vizează perioada 2027-2029	Programul vizează educarea publicului, în special a celui de vârstă școlară, în spiritul respectului	7 proiecte cu adresabilitate diversă	- Proiectele sunt detaliate la pct. E.7	30.000 lei

		față de patrimoniu și valorile culturale ce definesc zona Sălajului			
8.	Programul de evenimente culturale *Programul este multianual și vizează perioada 2027-2029	Programul propune activități asociate unor momente semnificative pentru specificul activității muzeale	7 proiecte	Proiectele sunt enumerate la pct. E.7	80.000 lei
9.	Programul editorial *Programul este multianual și vizează perioada 2027-2029	Programul vizează publicarea rezultatelor cercetării științifice și a patrimoniului muzeal, respectiv elaborarea instrumentelor de promovare a patrimoniului cultural adresate publicului nespecialist	- 1 număr al revistei muzeului - volume de specialitate - instrumente de promovare	- proiecte editoriale detaliate la pct. E.7	70.000 lei

Program minimal 2028:

Nr. crt.	Program	Scurtă descriere a programului	Nr. proiecte în cadrul programului	Denumirea proiectului	Buget prevăzut pe program
1.	Programul de cercetare științifică *Programul este multianual și vizează perioada 2027-2029	Este un program structurat pe 3 componente: cercetarea arheologică sistematică, cercetarea istorică, cercetarea socio-etnografică	14 proiecte cu teme individualizate	Programul cuprinde - proiectele de cercetare arheologică sistematică detaliate la pct.E.7 - proiectele de cercetare istorică detaliate la pct.E.7 - proiectele de cercetare socio-	110.000 lei

				etnografică detaliate la pct.E.7	
2.	Programul de cercetare arheologică preventivă *Programul este multianual și vizează perioada 2027-2029	Programul vizează salvarea vestigiilor arheologice amenințate cu distrugerea de realizarea lucrărilor de investiții.		Programul se va derula conform solicitărilor beneficiarilor	Valoarea va fi în funcție de solicitările beneficiarilor
3.	Programul <i>Repertoriul arheologic al județului Sălaj</i>	Programul propune o evaluare a densității de locuire din preistorie până în Evul mediu târziu, siturile fiind reperate și beneficiind de protecție.		Programul constă în publicarea Repertoriului, dar și în continuarea activităților punctuale de verificare și identificare a siturilor noi.	11.000 lei
4.	Programul de comunicare și valorificare a cercetărilor științifice și a patrimoniului muzeal *Programul este multianual și vizează perioada 2027-2029	Programul vizează comunicarea și valorificarea cercetării științifice și a patrimoniului muzeal pe două componente: comunicare în mediul științific și către publicul nespecialist, respectiv organizarea evenimentelor expoziționale	3 expoziții realizate fizic	Participări la sesiuni de comunicări, simpozioane cu caracter internațional, național și local, prezentări, prelegeri, conferințe adresate comunității locale Expoziții: -propuneri minimale la pct. E. 7	120.000 lei
5.	Programul de restaurare - conservare a bunurilor culturale *Programul este multianual și vizează perioada 2027-2029	Programul se referă la intervenția asupra patrimoniului mobil în scopul prezervării acestuia		-conservarea bunurilor culturale -restaurarea bunurilor culturale rezultate din cercetări, achiziții, donații	30.000 lei
6.	Programul de evidență, clasare și dezvoltare a colecțiilor *Programul este	Inventarierea patrimoniului cultural mobil deținut, întocmirea fișelor de evidență,		-evidența informatizată a bunurilor culturale -clasarea bunurilor culturale	11.000 lei

	multianual și vizează perioada 2027-2029	evidență informatizată, întocmirea documentației de clasarea, realizarea dosarelor de reevaluare a bunurilor clasate, creșterea colecțiilor prin cercetări, achiziții și donații		- reevaluarea bunurilor culturale clasate - achiziții, donații	
7.	Programul educațional *Programul este multianual și vizează perioada 2027-2029	Programul vizează educarea publicului, în special a celui de vârstă școlară, în spiritul respectului față de patrimoniu și valorile culturale ce definesc zona Sălajului	7 proiecte cu adresabilitate diversă	- Proiectele sunt detaliate la pct.E. 7	40.000 lei
8.	Programul de evenimente culturale *Programul este multianual și vizează perioada 2027-2029	Programul propune activități asociate unor momente semnificative pentru specificul activității muzeale	7 proiecte	Proiectele sunt enumerate la pct.E.7	90.000 lei
9.	Programul editorial *Programul este multianual și vizează perioada 2027-2029	Programul vizează publicarea rezultatelor cercetării științifice și a patrimoniului muzeal, respectiv elaborarea instrumentelor de promovare a patrimoniului cultural adresate publicului nespecialist	- 1 număr al revistei muzeului - volume de specialitate - instrumente de promovare	- proiecte editoriale detaliate la pct. E.7	80.000 lei

Nr. crt.	Program	Scurtă descriere a programului	Nr. proiecte în cadrul programului	Denumirea proiectului	Buget prevăzut pe program
1.	Programul de cercetare științifică *Programul este multianual și vizează perioada 2027-2029	Este un program structurat pe 3 componente: cercetarea arheologică sistematică, cercetarea istorică, cercetarea socio-etnografică	14 proiecte cu teme individuale analizate	Programul cuprinde - proiectele de cercetare arheologică sistematică detaliate la pct.E.7 - proiectele de cercetare istorică detaliate la pct.E.7 - proiectele de cercetare socio-etnografică detaliate la pct.E.7	130.000 lei
2.	Programul de cercetare arheologică preventivă *Programul este multianual și vizează perioada 2027-2029	Programul vizează salvarea vestigiilor arheologice amenințate cu distrugerea de realizarea lucrărilor de investiții.		Programul se va derula conform solicitărilor beneficiarilor	Valoarea va fi în funcție de solicitările beneficiarilor
3.	Programul <i>Repertoriul arheologic al județului Sălaj</i>	Programul propune o evaluare a densității de locuire din preistorie până în Evul mediu târziu, siturile fiind reperate și beneficiind de protecție.		Programul constă în publicarea Repertoriului, dar și în continuarea activităților punctuale de verificare și identificare a siturilor noi.	13.000 lei
4.	Programul de comunicare și valorificare a cercetărilor științifice și a patrimoniului muzeal *Programul este multianual și vizează perioada 2027-2029	Programul vizează comunicarea și valorificarea cercetării științifice și a patrimoniului muzeal pe două componente: comunicare în mediul științific și către publicul nespecialist, respectiv organizarea	3 expoziții realizate fizic	Participări la sesiuni de comunicări, simpozioane cu caracter internațional, național și local, prezentări, prelegeri, conferințe adresate comunității locale Expoziții: - propuneri minimale la pct. E.7	140.000

		evenimentelor expoziționale			
5.	Programul de restaurare - conservare a bunurilor culturale *Programul este multianual și vizează perioada 2027-2029	Programul se referă la intervenția asupra patrimoniului mobil în scopul prezervării acestuia	2	-conservarea bunurilor culturale -restaurarea bunurilor culturale rezultate din cercetări, achiziții, donații	40.000 lei
6.	Programul de evidență, clasare și dezvoltare a colecțiilor *Programul este multianual și vizează perioada 2027-2029	Inventarierea patrimoniului cultural mobil deținut, întocmirea fișelor de evidență, evidență informatizată, întocmirea documentației de clasare, realizarea dosarelor de reevaluare a bunurilor clasate, creșterea colecțiilor prin cercetări, achiziții și donații		-evidența informatizată a bunurilor culturale -clasarea bunurilor culturale -reevaluarea bunurilor culturale clasate -achiziții, donații	13.000 lei
7.	Programul educațional *Programul este multianual și vizează perioada 2027-2029	Programul vizează educarea publicului, în special a celui de vârstă școlară, în spiritul respectului față de patrimoniu și valorile culturale ce definesc zona Sălajului	7 proiecte cu adresabilitate diversă	- Proiectele sunt detaliate la pct.E.7	60.000 lei
8.	Programul de evenimente culturale *Programul este multianual și vizează perioada 2027-2029	Programul propune activități asociate unor momente semnificative pentru specificul activității muzeale	7 proiecte	Proiectele sunt enumerate la pct.E.7	100.000 lei
9.	Programul editorial *Programul este	Programul vizează publicarea rezultatelor	- 1 număr al revistei	- proiecte editoriale detaliate la pct. E.7	90.000 lei

	multianual și vizează perioada 2027-2029	cercetării științifice și a patrimoniului muzeal, respectiv elaborarea instrumentelor de promovare a patrimoniului cultural adresate publicului nespecialist	muzeului i - volume de specialitate - instrumente de promovare		
--	---	--	---	--	--

Manager,
Dr. Corina Bejinariu

De la artesanía la música

De la artesanía la música. En esta exposición se muestra la evolución de la música en España, desde sus orígenes hasta la actualidad. Se han seleccionado algunos instrumentos que han sido fundamentales en la historia de la música española, así como algunos de los compositores más importantes de la historia de la música española.

El primer instrumento que se utilizó en la música fue el tambor. Este instrumento se utilizó en la música desde el inicio de la civilización. En la actualidad, el tambor sigue siendo uno de los instrumentos más utilizados en la música.

Violin
The violin is a stringed instrument that is played with a bow. It is one of the most popular instruments in the world and is used in a wide variety of musical styles, from classical to jazz.

Violin

Violin

